

ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ.

Μύρτις
το τραγούδι και
το παραμύθι της σιωπής

ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ 2018

τα βραβευθέντα

Μύρτις το τραγούδι και το παραμύθι της σιωπής

ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ 2018

τα βραβευθέντα

ΜΥΡΤΙΣ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ – ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ 2018•

ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ.

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ – ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ: 5 | ΑΝΔΡΟΝ

ΣΕΛ. 88

ΑΘΗΝΑ 2019

ISBN: 978-618-5323-34-9

ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΠΕΝΤΑΝΔΡΟΝ

ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ.

Μύρτις το τραγούδι και το παραμύθι της σιωπής

ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ 2018

τα βραβευθέντα

2019

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	11

ΠΟΙΗΣΗ : «ΜΥΡΤΙΣ: ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΣΙΩΠΗΣ»

ΒΡΑΒΕΙΑ

A' ΒΡΑΒΕΙΟ Το τραγούδι της σιωπής/Ωδή-Μύρτιδα / ΚΑΠΑΡΔΕΛΗ ΕΥΤΥΧΙΑ	17
B' ΒΡΑΒΕΙΟ Η σκυτάλη / ΤΣΕΛΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ	19
Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ Μια συνηθισμένη γιορτή / ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ	20
Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ Το παράπονο της Μύρτιδος / ΜΩΡΑΙΤΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ	21

ΕΠΑΙΝΟΙ

A' ΕΠΑΙΝΟΣ Μύρτις 430 π.Χ. Το τραγούδι της σιωπής / ΜΑΝΩΛΕΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	24
B' ΕΠΑΙΝΟΣ Το νερό της Λήθης / ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	25
Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ Μύρτις, Το τραγούδι της σιωπής / ΔΕΜΑΤΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ	26
Δ' ΕΠΑΙΝΟΣ Μύρτις / ΚΑΤΣΙΑΝΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ	27

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

A' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Άτιτλο / ΜΠΑΛΤΣΑΒΙΑ ΘΩΜΑΗ	30
B' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ 25 αιώνες / ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	32
Γ' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Μύρτις, Το τραγούδι της σιωπής / ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ	33
Δ' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Άτιτλο / ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	35

ΠΑΡΑΜΥΘΙ: «ΜΥΡΤΙΣ: ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΣΙΩΠΗΣ»

ΒΡΑΒΕΙΑ

Α΄ ΒΡΑΒΕΙΟ Μύρτις και Μυρτώ / ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΤΟΡΑ	38
Β΄ ΒΡΑΒΕΙΟ Μύρτις, το παραμύθι του φωτός / ΠΟΠΚΙΩΣΗ ΜΑΡΙΑ	43
Γ΄ ΒΡΑΒΕΙΟ Η Μύρτις των Ονείρων... / ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	47

ΕΠΑΙΝΟΙ

Α΄ ΕΠΑΙΝΟΣ Μύρτις-Το παραμύθι του Φωτός / ΚΑΤΣΙΠΗ-ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ	52
Β΄ ΕΠΑΙΝΟΣ Μύρτις. Μια ιστορία απ΄ όνειρο / ΡΟΥΣΣΟΥ ΜΑΡΙΑ	57
Γ΄ ΕΠΑΙΝΟΣ Τα Τρία Περιστέρια / ΠΑΣΣΑΛΗ ΦΙΛΙΤΣΑ	62

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Α΄ ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Κάτω από μια ελιά / ΤΟΥΦΕΞΗ ΘΕΟΔΟΣΙΑ	70
Β΄ ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Η Μύρτιλα / ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	76
Γ΄ ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Ένα ασυνήθιστο Αστέρι / ΛΑΖΑΡΗΣ ΠΑΝΟΣ	82

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο απόλυτα ορισμένος σκοπός του ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΑΘΛ.Ε.ΠΟ.ΛΙ.Σ., όπως αυτός προκύπτει από το καταστατικό του επιτάσσει τη ...συστηματική καλλιέργεια και ανάπτυξη των δυνατοτήτων των παιδιών, των νέων και των ενηλίκων με στόχο τη συμμετοχή σε πολιτιστικές, επιστημονικές και ποικίλες τα τεχνολογικές εκδηλώσεις και δράσεις...». Και καθώς στην ακρωνυμική του ονομασία ενυπάρχει η λέξη Πολιτισμός καλούμεθα να τον υπηρετήσουμε στο ακέραιο, με τα μέσα και τα εργαλεία που διαθέτουμε.

Συνεχίζοντας λοιπόν την προσπάθεια αυτή, το ΣΩΜΑΤΕΙΟ μας, προβαίνει στην έκδοση και παρουσίαση έργων νέων και ταλαντούχων δημιουργών με στόχο τη γνωστοποίηση και ανάδειξη στο ευρύτερο κοινό του έργου τους μέσω της εκδοτικής του ομάδας Πέντανδρον.

Εντείνοντας την προσπάθεια αυτή έχει θέσει μεταξύ άλλων ως άμεση προτεραιότητα την έκδοση μνημειακών και συνάμα συμβολικών έργων της παγκόσμιας λογοτεχνίας, που ευελπιστούμε ότι στις στείρες ημέρες μας έχουν πολλά να «πουν» στο αναγνωστικό κοινό και την κοινωνία. Ελπίζουμε η προσπάθεια αυτή να βρει πρόσφορο έδαφος και γιατί όχι να ταραξεί τους εν υπνώσει Κύκλους.

Σχεδιασμός λογοτύπου: Ειρήνη Βρεττού

ΟΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Γέρακας, 1/5/2018

Διαγωνισμός ποίησης: «Μύρτις: το Τραγούδι της Σιωπής»

Το Αθλητικό Επιστημονικό Πολιτιστικό Σωματείο ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ. προκηρύσσει τον 2ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ-Ποίησης με θέμα:

«Μύρτις: το Τραγούδι της Σιωπής».

Η Μύρτις δεν είναι το 11χρονο κορίτσι που το πρόσωπό της αναπλάστηκε 2500 χρόνια μετά την ομαδική ταφή του. Η Μύρτις δεν είναι ένα από τα πολλά θύματα ενός πολυετούς πολέμου, αλλά το Θύμα των μικρών και μεγάλων συμφερόντων του κάθε πολέμου. Θα μπορούσε να λέγεται Αρετή ή Φιλία, να ονομάζεται Ελπίδα ή Αρμονία, Ευτυχία ή Γαλήνη, Χαρά ή Ζωή μα η τύχη της όρισε να θαφτεί ανώνυμα μαζί με τόσους συμπολίτες της, θύματα κι εκείνοι του «Λοιμού των Αθηνών», θύματα όλοι του ανθρώπινου αλληλοσπαραγμού και της αιώνιας λήθης.

Η Μύρτις, σήμερα που οι άναρθρες κραυγές των επηρμένων πολεμοκάπηλων δεν λένε να κοπάσουν αλλά όλο και πιο κοντά μας ακούγονται, αναστήθηκε και αποτελεί το διαχρονικό σύμβολο της αθωότητας που θυσιάζεται στον βωμό της ανθρώπινης Ανοησίας. Μύρτις λοιπόν ένα τραγούδι, μία ωδή για την ειρήνη ή αν το θέλετε κατά του πολέμου.

Η συμμετοχή στον διαγωνισμό αυτό είναι ελεύθερη σε όλους και όλες, με μόνη προϋπόθεση την ελληνική γλώσσα. Τα ποιήματα που θα σταλούν για το διαγωνισμό θα πρέπει:

- 1) Να μην έχουν δημοσιευτεί σε έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο.
- 2) Η συμμετοχή για τον κάθε διαγωνιζόμενο ορίζεται σε ένα ποίημα.
- 3) Να μην υπερβαίνουν το καθένα την μία (1) σελίδα Α4.
- 4) Τα ποιήματα θα πρέπει να πέραν του ονοματεπώνυμου

του συγγραφέα να συνοδεύονται με ψευδώνυμο και να αποστέλλονται με e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση: info@athlepolis.gr.

Σε περίπτωση βράβευσης θα επικοινωνήσουμε μαζί σας μέσω e-mail.

Ο διαγωνισμός ξεκινάει την 01/06/2018 και λήγει στις 15/12/2018.

Μπορείτε να επικοινωνείτε μέσω του site: www.athlepolis.gr.

Η κρίση των ποιημάτων θα γίνει από τετραμελή Κριτική Επιτροπή, την οποία αποτελούν οι: Ορφέας Σπαρτιώτης (Ποιητής), Κώστας Καρούσος (Ποιητής), Βασιλάκος Κώστας (Ποιητής) και Ελένη Κοντόζογλου – Συκά (Ποιήτρια).

Τον Ιανουάριο όσα ποιήματα κατατεθούν θα δημοσιευθούν και θα παρουσιαστούν τον Φεβρουάριο 2019 στο κοινό σε ειδική εκδήλωση σε Πολιτιστικό Κέντρο.

Στην ίδια εκδήλωση θα βραβευτούν οι νικητές και θα απονεμηθούν έπαινοι και αναμνηστικά διπλώματα.

**Διαγωνισμός Παραμυθιού:
Μύρτις: το Παραμύθι της Σιωπής**

Το Αθλητικό Επιστημονικό Πολιτιστικό Σωματείο ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ. προκηρύσσει τον 1ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ-Παραμυθιού με θέμα:

«Μύρτις: το Παραμύθι της Σιωπής».

Η Μύρτις δεν είναι το 11χρονο κορίτσι που το πρόσωπό της αναπλάστηκε 2500 χρόνια μετά την ομαδική ταφή του. Η Μύρτις δεν είναι ένα από τα πολλά θύματα ενός πολυετούς πολέμου, αλλά το Θύμα των μικρών και μεγάλων συμφερόντων του κάθε πολέμου. Θα μπορούσε να λέγεται Αρετή ή Φιλία, να ονομάζεται Ελπίδα ή Αρμονία, Ευτυχία ή Γαλήνη, Χαρά ή Ζωή μα η τύχη της όρισε να θαφτεί ανώνυμα μαζί με τόσους συμπολίτες της, θύματα κι εκείνοι του «Λοιμού των Αθηνών», θύματα όλοι του ανθρώπινου αλληλοσπαραγμού και της αιώνιας λήθης.

Η Μύρτις σήμερα που οι άναρθρες κραυγές των επηρμένων πολεμοκάπηλων δεν λένε να κοπάσουν αλλά όλο και πιο κοντά μας ακούγονται, αναστήθηκε και αποτελεί το διαχρονικό σύμβολο της αθωότητας που θυσιάζεται στον βωμό της ανθρώπινης Ανοησίας. Μύρτις λοιπόν μια ιστορία για την ειρήνη ή αν το θέλετε κατά του πολέμου.

Η συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι ελεύθερη σε όλους και όλες, με μόνη προϋπόθεση την ελληνική γλώσσα. Τα παραμύθια που θα σταλούν για τον διαγωνισμό θα πρέπει:

- 1) Να μην έχουν δημοσιευτεί σε έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο.
- 2) Η συμμετοχή για τον κάθε διαγωνιζόμενο ορίζεται σε ένα παραμύθι.
- 3) Το κάθε παραμύθι δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 2500 λέξεις.
- 4) Το παραμύθι θα πρέπει να πέραν του ονοματεπώνυμου του συγγραφέα να συνοδεύεται με ψευδώνυμο και να

αποσταλλεί με e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση: info@athlepolis.gr.

Σε περίπτωση βράβευσης θα επικοινωνήσουμε μαζί σας μέσω e-mail.

Ο διαγωνισμός ξεκινάει την 01/06/2018 και λήγει στις 15/12/2018.

Μπορείτε να επικοινωνείτε μέσω του site: www.athlepolis.gr.

Η κρίση των παραμυθιών θα γίνει από τετραμελή Κριτική Επιτροπή, την οποία αποτελούν οι: Σωτηρία Ιωαννίδου (Συγγραφέας), Αλέξανδρος Ακριτίδης (Συγγραφέας), Παναγιώτης Δημητρόπουλος (Συγγραφέας), και Αγγελική Κομποχόλη (Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών, Κριτικός).

Τον Ιανουάριο όσα παραμύθια κατατεθούν θα δημοσιευθούν και θα παρουσιαστούν τον Φεβρουάριο 2019 στο κοινό σε ειδική εκδήλωση σε Πολιτιστικό Κέντρο. Στην ίδια εκδήλωση θα βραβευτούν οι νικητές και θα απονεμηθούν έπαινοι και αναμνηστικά διπλώματα.

*Συντονίστρια της Κριτικής Επιτροπής ορίζεται η κα Σωτηρία Ιωαννίδου

Μύρτις
το τραγούδι
της σιωπής

ΒΡΑΒΕΙΑ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΠΑΡΔΕΛΗ
Α΄ ΒΡΑΒΕΙΟ

Το τραγούδι της σιωπής

Ωδή / Μύρτιδα

Μεγάλωσα σε στέρφα γη, στου λοιμού και
του πολέμου την μανία, ματωμένη από τις λόγχες της πατρί-
δας.

Τα μάτια καρφωμένα στου προσώπου τις αόρατες ρυτίδες
και οι παλάμες στα βάθη των καιρών για πάντα ενωμένες

Σε μια άκρη ενός αρχαίου νεκροταφείου στην αιώνια λήθη
ανώνυμη αμίλητη και ακοίμητη.

Σε έναν κοινό ομαδικό τάφο μέσα στον χρόνο και την Ιστο-
ρία σε ένα μοναδικό ταξίδι .....

Του τριαντάφυλλου η αναπνοή και αυτή σιωπηλή όπως και η
δική μας.

Μόνο η καρδιά θορυβεί
και σιγοτραγουδεί το τραγούδι σου Μύρτιδα
με ατέλειωτες σιωπές ήττας αλλά και σιωπές νίκης
στην μνήμη της αθώας μορφής σου
της εσωτερικής αταραξίας και γαλήνης.

Νιώθω τον πόνο της καρδιάς
που πνίγεται στους κύκλους της φωνής και στα προστάγμα-
τα της.

Μα στην τρυφερή μορφή σου Μύρτιδα.
Ήσυχια γαλήνια σε μια απέραντη σιγή

κατά του πολέμου της ανθρωπιστικής κρίσης και της αλλη-
λοσφαγής επαναστατεί
Αναστημένη εσύ, σύμβολο ελπίδας και αρμονίας
σε μια γη που ακατάσχετα σήμερα «αιμορραγεί»

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΕΛΟΣ
Β' ΒΡΑΒΕΙΟ

Η σκυτάλη

Δεν είχαν σβήσει ακόμα οι ήχοι απ' τις σμίλες του Φειδία.
Κι όμως ο αλληλοσπαραγμός δεν αποφεύχθηκε.
Εσύ, που γνώρισες τη φρίκη του πολέμου
όταν ξεπεράστηκαν τα όρια, το δίκιο σου επέβαλε σιωπή
Γνωστές αλήθειες αποσιώπησες. Ότι πονά.
Πώς άντεξες χιλιάδες χρόνια να βλέπεις τις επαναλήψεις;
Όταν κοιμήθηκες, ηχούσανε ακόμα οι σάλπιγγες.

Στην κόρη του ματιού σου αποτυπώθηκε η τελευταία εικόνα.
Τίποτα δεν άλλαξε από τότε μικρή μου, όμορφη Αθηναία.
Ήσουν αθώα, γι' αυτό δεν άντεξες το άδικο για πάντα.
Πόσο να κρύψεις νεανική απόγνωση, λυγμούς και δάκρυα;
Τι είν' αυτό που επρόβλεψες κι έσπασες τη σιωπή σου;
Πολύς ο χρόνος της συμπίεσης. Η έκρηξη εκκωφαντική
τρυπάει το βάθος της καρδιάς εμάς των απογόνων.
Για τα δεινά που φέρνει η δύναμη, ο φόβος
ετούτα τα οφέλη, αυτές οι ηγεμονίες
οι ποταπές μας διαφορές κι εκείνα τα συμφέροντα των ξέ-
νων.

Κραυγάζεις για του πολέμου τις καταστροφές.
Για την πολιορκία που σε σκότωσε μικρή μου.
Για κείνο το λοιμό που σ' άφησε μονάχη.
Έκρυσες μες στο χρόνο, τις αιώνιες αξίες που ονειρεύτηκες.
Την ειρήνη, την ελευθερία, τη φιλία, τη δικαιοσύνη.
Κόρη, μας έδειξες πως η ελπίδα δεν πεθαίνει.
Κράτησες τη σκυτάλη της.
Τώρα τη δίνεις σ' άλλα χέρια και ξαναγεννιέται.
Μύρτις, σ' ανέστησε η αξίνα
στην πιο κατάλληλη στιγμή της ιστορίας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ
Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ

Μια συνηθισμένη γιορτή

Καθώς προχώραγε η ανασκαφή σε πλάτος,
όλο και ξεπρόβαλαν και άλλοι τάφοι,
κάποιοι, ελάχιστοι λακκοειδείς
αλλά οι περισσότεροι κιβωτιόσχημοι,
με πλούσια ή και φτωχά κτερίσματα
που έδειχναν την ιστορία των κατοίκων τους.
Και είχαμε αντίγραφο αυλού μιας αυλητρίδας
και τις ξύστρες αθλητών,
και στέφανο αγώνων ποίησης ή άθλησης,
και χύτρες, κτένες και καθρέπτες,
κι όλα όσα συνοδεύουν τους ανθρώπους,
για να ζουν στον Κάτω Κόσμο,
όπως ζούσαν και στον Πάνω.

Κάποιοι άρχοντες της πόλης,
μάγειροι, τεχνίτες, ποιητές, αγρότες μα κι εργάτες.
Κι όπως βρίσκονταν κοντά ο ένας με τον άλλον,
όλοι τους ξανάγιναν το πλήθος χαρωπών ανθρώπων
που ανέβηκαν, για να γιορτάσουν, ίσως Λήναια ή Ανθηφόρια,
ή και ν' ακούσουν και να στεφανώσουν,
Δημοσθένη ή Αισχύνη.
Μένανδρο, Φιλήμονα, ή Αντισθένη.

Ξένε μου, αυτοί που βρίσκονται στους τάφους
είναι κάτοικοι της τέως σφριγηλής Τενέας,
κι είναι έτοιμοι, να τρέξουν, να χαρούν και ν' απολαύσουν,
σε μιαν έκρηξη χαράς, ειρήνης και φιλίας,
τη γιορταστική ατμόσφαιρα της όμορφής τους Πόλης.

ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΜΩΡΑΙΤΗ
Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ

Το παράπονο της Μύρτιδος

Η υπομονή σου, Μύρτι,
ίση με τους αιώνες.
Περίμενες τον Λόγο και τη Δίκη
στο Πρυτανείο θρόνο να 'χουν.
Σε πλάνεψαν οι Σοφοί
που στην Αγορά πάσχιζαν
το πνεύμα ν' ανυψώσουν.
Μα η αβελτηρία πάντοτε νικά.
Κι εκεί στις χιλιετίες το γύρισμα
ανάστημα ορθώνεις.
Ποια Ανάγκη,
ποια Μοίρα σ' υποχρέωσε να βγεις στο φως,
ν' αφήσεις τη σιωπή σου;

Η φωνή σου, Μύρτι,
ράγισε τους αιώνες:
«Άνθη μυρτιάς, κλαδιά ελιάς
δεν πρόλαβα να πλέξω στα μαλλιά μου.
Μισοτελειωμένο άφησα
το πέπλο της Παλλάδας.
Κύματα μίσους έθαψαν
για πάντα τ' όνειρά μου
και στέρησαν απ' τα χείλη μου
φιλήματα γλυκά και γέλια και τραγούδια».

Ο πόνος σου, Μύρτι,
βουνό από αδικίες αιώνων.
Σοφή απ' το χιλιόχρονο ταξίδι
βλέπεις στα μάτια της σμυρνιας Κρινιώς

τον δικό σου πόνο
Στα μισάνοιχτα χείλη της Αϊσέ
διαβάζεις τα βάσανά σου.
Τα έφηβά όνειρά σας
λιβάνι στο βωμό του Παραλόγου.
Μπροστάρισσα στον χορό των αδυνάτων
το αυτονόητο φωνάζεις:
«Άρχοντες του Πολέμου! Δολοφόνοι!
Πάψτε να σκοτώνετε παιδιά.
Σκοτώνετε το μέλλον».

ΕΠΛΑΙΝΟΙ

ΜΑΝΩΛΕΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
Α' ΕΠΑΙΝΟΣ

Μύρτις, 430 π.Χ. - Το τραγούδι της σιωπής

Κοίτα το δόρυ της Πρόμαχου
Αστράφτει όσο καίγονται τα μέρη μας
Κι είμαστε στα Μακρά Τείχη πρόσφυγες.
Στην Πνύκα βροντερές φωνές
Μα τώρα η σιωπή του ολέθρου.
Λαχτάρησα τις χρυσαφένιες μέρες
Που χρόνος κάρπιζε σπαρτά και γέλια.
Οι χιτώνες μας φούσκωναν στον άνεμο
Γίνονταν λες πλοία ξεγνοιασιάς

- Μύρτι, που είσαι;
- Δεν θα με βρείτε!

Παιχνίδια παιδικά, παιχνίδια ειρήνης.
Όμως το τόπι κύλησε μες στη μάχη...
Ως κι οι θεοί σωπαίνουν
Κάθε που τα παιδιά δεν παίζουν με δόρατα
Αλλά τα χάνουμε
Όσο αντικρύζουν οι ασπίδες τον ήλιο.
Δάκρυ στο μάγουλο της Τριτογένειας
Η πόλη της σπαράζει ξανά.
-Μύρτι, πού είσαι;
Τα πετρωμένα πρόσωπα δεν αποκρίνονται.
Στην αγκαλιά της Περσεφόνης
Μια ανάσα σιγής
Μια αιωνιότητα νιότης.

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ
Β' ΕΠΑΙΝΟΣ

Το νερό της Λήθης

Αγκαλιάζεις το άγνωστο, χωρίς επιλογή.
Αφήνεσαι στο σκοτεινό του χρώμα
που σε παρασέρνει σ' έναν κύκλο
όπου το ψέμμα γίνεται ένα με την αλήθεια,
κατά το παράδοξο του Επιμενίδη.

***

Τίποτα δεν είναι πιο τρομακτικό,
από το να αναμετράσαι
με της αδυναμίας σου το μέγεθος,
όταν ο πόλεμος ριζοβολεί
στα ανθρώπινα τα στήθη.

***

Μπορείς σαφώς να αντισταθείς, να παλέψεις,
με τους ψυχοφάγους δαίμονες,
ορατούς και αόρατους,
όσο είσαι τυχερός και
το αίμα σου κυλά με νεανική μανία.

***

Απλά κοίτα να μη πιείς από το νερό
της Λήθης και γελαστείς
ότι είσαι και εσύ μια ανώνυμη μονάδα,
χωρίς δύναμη για ανατροπή
στο τραπουλόχαρτο των ισχυρών.

ΔΕΜΑΤΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
Γ' ΕΠΙΑΙΝΟΣ

«Μύρτις: το Τραγούδι της Σιωπής»

Κοίταξα κατάματα το Φιλοκτήτη της ψυχής
κι είδα στο βλέμμα του όλους τους ήρωες
που τάφηκαν στα άγια τούτα χώματα.
Είδα τα λείψανα Αγίων να στέκονται Κριτές
πάνω στο θρόνο του Θεού.
Φιλόσοφοι και ποιητές,
άνθρωποι γεμάτοι από θάλασσα Αιγαίου,
να δακρύζουν από πόνο και λύπη.
Τα δάκρυστά τους να ποτίζουν την Μεσόγειο με Ειρήνη,
μια Ειρήνη που ίσως να στέκεται ακόμα όρθια
δίπλα στις Καρυάτιδες της Ελπίδας.
Είδα κατάματα την Πατρίδα σαν άλλη Παναγιά
να κουρνιαρίζει σαν λευκό περιστέρι
πάνω σε ένα κλαδάκι ελιάς.
Να σκύβει διψασμένα να πει από το ποτήρι της αγάπης
το κώνειο της Προδοσίας.
Κι αναρωτήθηκα στα βάθη της συνείδησης
σαν άλλος Τειρεσίας ποιός είναι ο Ιούδας τελικά
και ποιός σταύρωσε τους προγόνους του αναμάρτητα;
Αλήθεια πόση ελευθερία
μπορεί να κρύβεται μέσα στις σελίδες της ποίησης
όταν ο Όμηρος γίνεται δούλος του Εφιάλτη
και η Ιφιγένεια θυσιάζεται για το κέρδος ;
Αλήθεια, πες μου ηγέτη πόσοι Ποιητές έχουν την δύναμη
ακόμα
να χτίσουν με τα δάχτυλα της ψυχής ένα άλλον Παρθενώνα
και πόσοι Σπαρτιάτες
χρειάζονται να θυσιαστούν στο βωμό
του Αχέροντα για να χτίσουν ένα καλύτερο αύριο;

ΚΑΤΣΙΑΝΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ
Δ' ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μύρτις

Πάρε κλωνάρι λυγαριάς, νοσταλγικό μου άγνος
λαχτάρα χρέους Ιερού μέσα μας σπαρταρά
και κύκλωσε τους κίβδηλους υπερασπιστές
που με αναίδεια το γένος σου ελλοχεύουν
και την τρισένδοξη ιστορία σου
να αρπάξουν και να σβήσουν προσπαθούν.
Κόψε έναν κότινο ελιάς, στεντόριας φωνής ικμάδα ζωτική
δύναμη
μέσα από προαιώνιες ιαχές, κάλεσμα, στο Πνεύμα το οικείο
οι ρίζες σου είναι που σε καλούν! Ιχνηλατούν στα βάθη των
αιώνων.

Ατέρμονες οι Ιερές οι ρίζες σου προίκα σου, παρακαταθήκη
έχουν στεφεί Υπέρμαχος άνασσα, γλυκιά έξη, καμάρι 10
βαθεία ριζωμένα μέσα μας, θα φύγουν με την ψυχή μας!
Μύρτις! Για μας προνοούν τα έργα των προγόνων μας
κι εσύ, τρανή αποστολή τους, ένα ακόμα δείγμα
φυλής αδάμαστης, αθάνατης, σπόρος αειθαλής!

Μες του αγεριού τ' ανεμοφετερούγισμα ρέοντας
φθάνει ως εμάς η Ιστορία μας όλη! Ιστορία Αρχαιοελληνική
μα και Ιστορία η Νεότερη, τρανά διδάγματα μας φέρνει!
Γραμμένη με γράμματα ανεξίτηλα, θα υπάρχουν στους αιώνες
να τρομάζουν όρνια πολεμοχαρή, γύπες αρπαχτικούς
θα αποκρούουν με πυγμή βαρβαρικούς αλυχτισμούς, άτοπους
βρυχηθμούς!

Θα λάμπει το φεγγοβόλο αρχαίο Πνεύμα μας το Κυρίαρ-
χο, φάρος αείφωτος
φωτοδότης οδηγός θάρρους και τόλμης στις γενεές που
έρχονται

γλυκό λίκνο της θύμησης Ελεύθερη ψυχή Ελληνική
ενάντια στο μαύρο έρεβος που ανυπόπτως έρπει.
Το γένος μας το έπλασαν αγέρωχοι Αθάνατοι, τριγύρω μας
πλανώνται!
Καλπάζουν με το άρμα τους το τέθριππο στον γύρο του
θριάμβου
γιατί ξέρουν πως η ράτσα τους θα υπάρχει ες αεί! .

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

ΜΠΑΛΤΣΑΒΙΑ ΘΩΜΑΗ
Α' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Άτιτλο

τυλιγμένη στις φασκίες της αιωνιότητας πια, ατενίζεις τον κόσμο κι απορίας άξιο αυτός πως αντέχει το βλέμμα σου.. τυλιγμένη και ταμένη πλέον στη σιωπή που εκκωφαντική είναι, τραγουδάς τη μπαλάντα της ζωής..αυτής που δεν έζησες.. τραγουδάς για τον έρωτα που δεν θα γνωρίσεις...για το άδικο που ήταν, είναι και θα είναι έναυσμα για ανθρωπόμορφα όντα...

ίσως ο άξονας τούτης της γης πια..να γυρίζει με το τραγούδι σου..

ίσως πανσέληνα φεγγάρια να γιομίζουν με τον τελευταίο της καρδιάς σου χτύπο...

μια ετεροχρονισμένη καρνάτιδα είσαι ή θα μπορούσες να είσαι, αιώνιο κορίτσι..το ξέρεις;

το μόνο επίγειο που θα πήρες μαζί, προφανώς θα'ταν σκόρπιοι στη μικρή σου χουφτίτσα λεμονανθοί..θα μοσχοβόλησες το άπειρο θαρρώ...

ποιος σε πήρε κοριτσάκι και σου στέρησε τα παιχνίδια και τα όνειρα; η ιστορία ή κάποια μοίρα που διψούσε για καινούριο αίμα; αγνό κι αμόλυντο για ακόμη μια φορά.. με την παρθενικότητά σου σφράγισες ωστόσο τη λύσσα κείνων που δεν δύναμαι ανθρώπους να αποκαλέσω...

κοριτσάκι; γίνονται ακόμα πόλεμοι...οι ίδιοι πόλεμοι...για τους ίδιους λόγους..

όχι μύρτιδα..εσύ μη δακρύζεις..τα σύμβολα δεν κλαιν κι εσύ έγινες ακούσια ένα από δαύτα εις τους αιώνες..

εσύ συνέχισε να τραγουδάς...γράψε κι άλλη ιστορία με τη μαγική και μαγεμένη συνάμα σιωπή σου..

φεύγοντας τιμώρησες κλέβοντας λίγη άνοιξη...διέταξες τα νυχτοπούλια έκτοτε να σε θρηνούν αδιάκοπα..το τραγούδι σου αιμορραγεί δίχως τέλος και βάφει άλικά τα παιδικά όνειρα..σαν ξυπνούν τα συνομήλικά σου, ζωγραφίζουν θάλασσες μη γνωρίζοντας το γιατί..σε τούτες τις θάλασσες εσύ ναυπηγείς τα όνειρά σου...χάρτινα караβάκια που φεύγουν για άγνωστη γη..παρακαταθήκη άφησες τη μπαλάντα σου στο μορφέα να νανουρίζει τα παιδιά..έτσι χαμογελάς όπως σου πρέπει...

εσύ είσαι για πάντα κλεισμένη στην αγκαλιά της πατρίδας σου..σαν να επέστρεψες στη μήτρα της μάνας σου για να ξαναγεννηθείς σε πιο κατάλληλη στιγμή..πιο δίκαιη ενδεχομένως..
πες μου κοριτσάκι...είχε φεγγάρι το βράδι σου το τελευταίο;
είχαν βγει άστρα για σεργιάνι στο στερέωμα που πια έχεις για πάπλωμα;

κοιμήσου μύρτις..τραγούδα κοριτσάκι τη μπαλάντα της σιωπής για να σταματήσει ο πόλεμος...ησύχασε..πάντα θα υπάρχουν παιδιά..πάντα λεμονανθοί θα ανθίζουν..
τώρα το ουράνιο τόξο βγαίνει πιο συχνά...

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Β' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

25 ΑΙΩΝΕΣ

Είδα ένα όνειρο χθες
Ότι με ξύπνησαν
Ότι με έπλυναν και με στόλισαν
Ότι έγινα όμορφη
Ότι έγινα πρόγονος και απόγονος.
Ότι έγινα ρίζα
Έγινα φίλη,αδελφή,συναίσθημα και περηφάνεια.
Σηκώθηκα απ'τη κολυμπήθρα και είδα 25 αιώνες
να με κοιτούν στο καθρέφτη.
Δε διαφέρω και πολύ.Όλες οι μάσκες περίπου
ίδιες είναι.
Τα κρανία χωρίς δέρμα σε τι ξεχωρίζουν;
Μόνο της φυλής τα τατουάζ τεχνουργήματα απο
έπη,πίκρες,θεογονίες,
ανθρωπογονίες,μίση,αδελφοκτονίες,παστή γλυ-
κιά Θάλασσα,
χαραγμένα απο το κοφτερό μας αίμα στα όστα
προδίδει απο που είμαι.
Όσο κοιτάζω το είδωλό μου δε μπορώ να ξεχωρί-
σω αν δεν υπάρχω.
Η Άνοιξη του πέρασε είναι η Άνοιξη που θα ρθει.
Εγώ απο πολλές μοναδική.
Ακόμα εδώ είμαι.
Δεν με γνωρίσατε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΙΧΑΗΛ
Γ' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

«Μύρτις: το Τραγούδι της Σιωπής»

«Φωνή εν Ραμά ηκούσθη, θρήνος και κλαυθμός και οδυρμός
πολύς»(Ματθ. β' 18).

Στων ψυχών των ανθρώπων το σάλο, είναι σίγουρο και
δίχως άλλο,

θα μπορούσε να φέρει γαλήνη, η ευχή «και επί γης ειρήνη».

Θεωρώντας αυτήν ευαγγέλιο, παπά αλλουνού,
ο κόσμος χάνεται, σε κυκλώνα χαοτικού κενού.

Ο φρενήρης ανταγωνισμός των ισχυρών ,σε εξοπλιστικά
προγράμματα,

μετέτρεψαν τον πλανήτη σε απέραντο οπλοστάσιο. Η τύχη
του, στα χέρια κάποιου παρανοϊκού, η ελπίδα σωτηρίας του,
πνέει τα λοίσθια.

Φωτεινή ακτίνα αισιοδοξίας καμία. κυρίαρχος πάντων είναι
μόνο η ανομία.

Η Ραχήλ, δυστυχώς ,αιώνια θα θρηνεί, τη μικρή Μύρτιδα,
την κόρη την ορφανή.

Γλυκύς και ποικιλόσχημος ποιητικός οίστρος με κεντρίζει
να ψάλλω τραγούδι σιωπής εξαιρετικά αφιερωμένο: Στη
Μύρτιδα την άτυχη την περιφρονημένη, δίχως νερό ,δίχως
ψωμί, δίχως μανούλας χάδι, που ζει σαν το απόβλητο σκου-
πίδι, πεταμένη ,σε νύχτες αξημέρωτες και σε βαθύ σκοτάδι.

Στη Μύρτιδα ,που σαν πουλί σκιαγμένο από βόμβες ,που
βλέπει να σκοτώνονται γύρω της εκατόμβες, που θειάφι και
αέρια στερούν το ζωγόνο ,το μόνο ,που μοιράστηκε στα
ίσια οξυγόνο, που φεύγει απ τον τόπο της και θαλασσοπνι-
μένη, ειρήνη και ανάπαυση ζητά απελπισμένη.

Ν ανοίξουμε μια αγκαλιά ,μια ανθοστόλιστη φωλιά ,να την
υποδεχτούμε και με πλατύ χαμόγελο ,από καρδιάς βγαλμένο,
μαζί της να χαρούμε, να νοιώσει, πως δεν χάθηκε ακόμα η

ελπίδα, να μη φανεί πως τελικά ,της λείπει η πατρίδα. Ν αν-
θίσουν ροδοπέταλα στα παιδικά της χείλη και τα αθώα μάτια
της να λάμψουν στο αντήλι.

Αγάπη να της δώσουμε, περίσσεια κι όλα τ άλλα ,αυτές οι
συμπεριφορές, έργα είναι μεγάλα. Σε τέτοιες περιπτώσεις,
δεν κάνουμε εκπτώσεις .Τέλος μέσα στη σκέψη μας ,θα πρέ-
πει να γυρίζει αενάως: « Σ' αυτό τον κόσμο, που ολοένα στε-
νεύει, ο καθένας μας χρειάζεται όλους τους άλλους. Πρέπει
ν' αναζητήσουμε τον άνθρωπο, όπου και να βρίσκεται. Όταν,
στο δρόμο της Θήβας, ο Οιδίπους συνάντησε τη Σφίγγα, κι
αυτή του έθεσε το αίνιγμά της, η απόκρισή του ήταν: ο άν-
θρωπος. Τούτη η απλή λέξη χάλασε το τέρας. Έχουμε πολλά
τέρατα να καταστρέψουμε...» «Γιώργος Σεφέρης».

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
Δ' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

“και ξεγελιέσαι μες τη θλίψη του καλοκαιριού και ένα χαμόγελο σβήνει τις μνήμες σου κι απόψε.

Θαρρείς το αίμα έχει τη γεύση του κρασιού,
μα δεν προφταίνεις στο βαγόνι να ριχτείς
γύρω σου πέτρες, χώμα κι όλο
βρίζεις..

και όπως ξεχνάς μέσα στα αναφιλητά, φτύνεις το κόκκινο
κρασί.

Για κείνους θα ‘σαι μια νότα στο χαρτί.”

Μύρτις
το παραμύθι
της σιωπής
ΒΡΑΒΕΙΑ

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΤΟΡΑ
Α΄ ΒΡΑΒΕΙΟ

«Μύρτις και Μυρτώ»

- «Καληνύχτα Μυρτούλα. Όνειρα γλυκά».
Η μητέρα παραμερίζει μια κόκκινη μπούκλα από το μέτωπό μου, μου δίνει ένα φιλί και σβήνει το φως από το πορτατίφ του κομοδίνου. Έπειτα βγαίνει από το δωμάτιο και κλείνει πίσω της απαλά την πόρτα. Τα μάτια μου καρφώνονται στο λαμπερό φεγγάρι που προβάλλει στο παράθυρο. Το φως του με εμποδίζει να κοιμηθώ. Θέλω. Μα έχω μια στενοχώρια. Τι θα πω αύριο στη δασκάλα; Πώς θα δικαιολογηθώ που δεν έκανα την εργασία; Πρώτη φορά που δυσκολεύομαι τόσο πολύ. Πώς όμως να φανταστώ πώς ζούσε ένα παιδί την εποχή του Περικλή; Δύσκολο πράγμα να είσαι μαθήτρια το 2019! Το φεγγάρι χαμηλώνει κι άλλο στο παράθυρο και φωτίζει πιο καθαρά τα πορφυρά μαλλιά που καλύπτουν όλο το μαξιλάρι. Λαμπυρίζουν δυο δάκρυα στις άκρες των ματιών.
- «Όχι. Δεν θα σας αφήσω να κυλίσετε», τα μαλώνω με μανία και τα σφουγγίζω με την γροθιά μου. Το χέρι μου ξεχνιέται στο μαξιλάρι.
- «Μυρτούλα!!!» Σαν θρόισμα, σαν απαλή ψιχάλα ακούστηκε στην πανσέληνη σιωπή η φωνή μου. Ανασηκώθηκα. Απέναντί μου στεκόταν ένα κορίτσι. Πόσο μου έμοιαζε. Είχε κι αυτό κόκκινα μαλλιά, αλλά πιασμένα πίσω από το κεφάλι της, φουσκωτά μάγουλα και ήταν γελαστή.
- «Μα καλά ποια είσαι; Τι γυρεύεις τέτοια ώρα στο δωμάτιό μου;»
- «Με λένε Μύρτιδα. Έρχομαι από τους παλιούς καιρούς. Ένωσα τη στενοχώρια σου και ήρθα να σε βοηθήσω στην εργασία σου».
- «Περίεργα μιλάς Μυρτώ. Έχουμε και το ίδιο όνομα. Ποιους παλιούς καιρούς;»
- «Το όνομά μου είναι Μύρτις. Όχι Μυρτώ. Συνήθεια που την έχετε εσείς οι σύγχρονοι να αλλάζετε τα ονόματά

σας. Λοιπόν ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Έλα κοντά μου στο παράθυρο».

Σηκώθηκα και την πλησίασα. Μου έδειξε με το δάχτυλό της έξω. Μπροστά μου φανερώθηκε μια μικρή πολιτεία. Αλλιώς-τικη όμως. Χωρίς αυτοκίνητα και πολυκατοικίες. Μόνο ένας βράχος ξεχώριζε. Το φεγγάρι ασήμωνε στην κορφή του, τον αρχαίο ναό. Τον αναγνώρισα. Ήταν ο Παρθενώνας.

- «Εκεί γεννήθηκα. Στην Αθήνα του μεγάλου Περικλή. Εκεί μεγάλωσα. Είχα 4 μεγαλύτερους αδελφούς. Οι γονείς μου, με αγαπούσαν πολύ. Ήταν αγρότες. Καθημερινά δούλευαν από τα χαράματα, μέχρι το σούρουπο στα χωράφια. Συχνά με έπαιρναν μαζί τους. Μου έκαναν, όσο μπορούσαν, τα χατήρια, γιατί ήμουν το στερνοπαίδι τους».

- «Σχολείο δεν πήγαινες;»

- «Για μας του φτωχούς, το σχολείο ήταν πολυτέλεια. Αν και ο άρχοντάς μας, ο Περικλής φρόντισε να χαρίζει δωρεάν εισιτήρια για το θέατρο. Είδαν μια φορά οι γονείς μου μια παράσταση και ενθουσιάστηκαν. Περίμενα να μεγαλώσω λίγο για να είμαι κι εγώ τυχερή να παρακολουθήσω μια τραγωδία».

- «Αυτός ο Περικλής πρέπει να ήταν σπουδαίος. Αλλιώς τι η φωνή σου όταν μιλάς γι' αυτόν».

- «Εγώ, ούτε που τον ήξερα. Από τους γονείς μου όμως άκουγα τα καλύτερα. Αγαπούσε την πόλη. Την φρόντιζε σαν το σπίτι του. Ήθελε να την κάνει σπουδαία. Την ομόρφυνε. Έκανε έργα. Και νοιάστηκε και για μας τους φτωχούς».

- «Τελικά κατάφερες να παρακολουθήσεις την παράσταση που ήθελες;»

- «Όχι. Ήμουν 10 χρονών όταν ξέσπασε ο πόλεμος».

- «Πόλεμος; Ποιος πόλεμος;»

- «Ένας μεγάλος πόλεμος ανάμεσα στην Σπάρτη και την πόλη μου. Οι Σπαρτιάτες ζήλευαν την δόξα και τη φήμη της Αθήνας. Τους ενοχλούσε η δύναμή της. Όλη η χώρα χωρίστηκε σε δύο στρατόπεδα. Κάποιες πόλεις ήταν με το μέρος την Σπάρτης και κάποιες με την Αθήνα. Δύσκολες στιγμές περάσαμε».

- «Από τους γονείς σου τα άκουγες όλα τούτα;»

- «Εγώ Μυρτώ τον πόλεμο τον έζησα. Είδα τη φρίκη

του στα μάτια των γονιών μου. Είδαν το σπίτι τους και τις ελιές τους να καίγονται. Το βιος τους να ρημάζει. Τα σπαρτά τους να ξεριζώνονται. Τα ζώα τους να πεθαίνουν αβοήθητα»

- «Και πώς ξεφύγατε από το κακό;»
- «Ο άρχοντάς μας, μας συγκέντρωσε μέσα στα τείχη για να μας προστατέψει. Εκατοντάδες. Ο ένας δίπλα στον άλλον. Στοιβαγμένοι σαν τα γελάδια μας.
- «Όμως ζωντανοί. Και με τους δικούς σου ανθρώπους»
- «Στην αρχή ναι. Μα ο πόνος είναι μεταδοτικός. Δεν παλεύεται. Είδα ανθρώπους να κλαίνε με μαύρο δάκρυ για τα χαμένα τους όνειρα. Είδα ψυχές να λαβώνονται με πληγές αγιάτρευτες. Παντού άκουγα μόνο ένα «γιατί;». Γιατί να θέλει η Σπάρτη να μας ισοπεδώσει; Είναι άγριος αυτός ο πόλεμος. Να πεθαίνεις από το χέρι αυτού που μιλάει την ίδια γλώσσα με σένα, που πιστεύει στους ίδιους θεούς».
- «Και πώς ζούσατε; Αφού δεν είχατε σπίτι;»
- «Στους δρόμους. Είχαμε στήσει τέντες».
- «Κάτι σαν κάμπινγκ δηλαδή»
- «Δεν ξέρω τι είναι αυτό που μου λες. Βλέπεις μας χωρίζουν κάποιοι αιώνες».
- «Και πώς περνούσε η μέρα σου; Δεν διασκεδάζεις;»
- «Ο πόλεμος δεν έχει διασκέδαση. Μόνο πομπές. Και στεφάνια από λουλούδια και μύρα».
- «Κάτι είναι κι αυτό. Να ξεχνιέσαι λίγο από τη φρίκη».
- «Αχ!!! Μυρτώ μου. Πώς φαίνεται πως είσαι από άλλη εποχή! Σου μιλώ για νεκρικές πομπές. Όταν έφταναν στην πόλη τα οστά των νεκρών, τότε βασίλευε μια σιωπή. Και ένα βουβό κλάμα. Είδα πολλά οστά σε λάρνακες που καταλήγανε στο νεκροταφείο, κοντά στον Κεραμικό. Όλοι έκλαιγαν τους νεκρούς μα και τους ζωντανούς τους. Ένα βράδυ άκουσα τη μητέρα μου να κλαίει και να σιγοψιθυρίζει στο αυτί του πατέρα: «Για πόσο ακόμα θα είμαστε εδώ; Σε τι ελπίζουμε; Φοβάμαι όσο αυξάνουν οι τάφοι». Και για πρώτη φορά είδα τον πατέρα μου απελπισμένο».
- «Και πώς τέλειωσε όλη τούτη η συμφορά;»
- «Ξέρω μόνο πώς συνεχίστηκε. Το πώς τελείωσε το έμαθα αιώνες μετά».
- «Τι εννοείς;»

- «Και μέσα σ' αυτό το θανατικό από τον πόλεμο, ξέσπασε και η επιδημία. Στην αρχή ξεκίνησε σαν μια απλή αρρώστια. Με πονοκέφαλο και πυρετό. Όμως τα βότανα των πιο μεγάλων δεν γιάτρεψαν τους αρρώστους. Άρχισαν να βήχουν δυνατά, να φτύνουν αίμα και να φουσκαλιάζουν. Και κάθε μέρα να αρρωσταίνουν όλο και περισσότεροι. Ο τρίτος αδελφός μου ο Αγαθίας, αρρώστησε. Βρομούσαν τα χνώτα του. Το στόμα του έχασκε μισάνοιχτα σαν μια κόκκινη πληγή. Λεπτό δεν έφυγε από δίπλα του η μητέρα. Του δρόσιζε το μέτωπο με βρεγμένα με μύρα πανιά. Τον χάιδευε. Αλλά δεν κατάφερε να τον κρατήσει. Σε τρεις μέρες έφυγε από κοντά μας. Μόλις είχα μπει στα 11».

- «Άσχημο δώρο για τα γενέθλιά σου. Πόσο θλιβερά ακούγονται όλα τούτα Μύρτιδα».

- «Μετά όλα άλλαξαν. Σιγά – σιγά άρχισαν στην πόλη να καίνε τους νεκρούς. Για να ξορκίσουν το κακό και να ξεριζώσουν τη μόλυνση. Δεν προλάβαιναν να τους θάβουν. Δεν χώραγε πια το νεκροταφείο. Εξάλλου δεν είχαν μείνει και πολλοί γεροί για να κουβαλούν τις λάρνακες. Ο πατέρας δεν ξαναμίλησε. Μια βαριά σκιά έπεφτε στα μάτια του. Αρρώστησε κι αυτός και σύντομα και η μητέρα. Έφυγαν από κοντά μου με ένα άδειο βλέμμα και σπασμούς. Είχα την τύχη να τους συνοδεύσω στην τελευταία τους κατοικία».

- «Εσύ όμως έζησες».

- «Έζησα μόνο για λίγο. Ίσως δεν ήθελα κιόλας να ζήσω χωρίς τους γονείς μου. Ήμουν όμως τυχερή γιατί έθαψαν τα οστά μου δίπλα στα δικά τους. Ένα πλήθος ανάκατα κόκαλα χωρίς ονόματα».

- «Και στο δωμάτιό μου πώς βρέθηκες;»

- «Αιώνες μετά κάποιοι βρήκαν το σκελετό μου και ξαναζωντάνεψαν την μορφή μου. Με βάφτισαν Μύρτι. Και άκου μια σύμπτωση. Έτσι με έλεγαν και στην κανονική μου ζωή.

- «Άρα είσαι κι εσύ μια πρόσφυγας».

- «Πες το κι έτσι. Μια πρόσφυγας χιλιάδων χρόνων. Που ταξιδεύω σ' όλες τις εποχές και μπαίνω στα όνειρα και στις ζωές σας, κουβαλώντας ένα μήνυμα. ΟΧΙ στους πολέμους. ΟΧΙ στο θάνατο. Να τα πεις αυτά αύριο στους συμμα-

θητές σου. Ακόμα και σ' αυτόν τον αντιπαθητικό Δημήτρη, που συνεχώς κρυφογελά πίσω από την πλάτη του Αχμέτ και τον κοροϊδεύει».

Χαμήλωσα το κεφάλι και ντράπηκα. Ντράπηκα γιατί ποτέ δεν έκανα ούτε μια παρατήρηση στο Δημήτρη. Ντράπηκα που κρυφά κι εγώ μαζί του γέλασα μια φορά για τα σκισμένα παπούτσια του Αχμέτ και τα χαμηλωμένα «μαυροτσούκαλα» μάτια της Νουργκιούλ.

- «Και ξέρεις Μυρτούλα. Θα σου πω και κάτι που το λέω για πρώτη φορά. Σε ζηλεύω. Ζηλεύω που έχεις τη μαμά σου. Ζηλεύω το χάδι και το φιλί που σου έδωσε πριν κοιμηθείς. Ζηλεύω που σκέφτεσαι μόνο μια εργασία που δεν έκανες. Ζηλεύω που το φεγγάρι χαϊδεύει τα όνειρά σου. Ζηλεύω που ζεις, που τα έχεις όλα και τα χαίρεσαι. Και αύριο να πεις στο σχολείο όσα σου είπα. Να ζωγραφίσετε μετά όλοι μαζί την ειρήνη».

- «Πώς είναι η ειρήνη; Τι να ζωγραφίσουμε;».

- «Απλά πράγματα. Το φεγγάρι. Τον ήλιο. Ένα φιλί κι ένα χάδι. Το σπίτι μου. Και τις ελιές μας. Και τον σκύλο μου. Και εμένα. Και βάλτε με σε ένα μπουκάλι. Αφήστε με στη θάλασσα να ταξιδέψω και να βρω άλλα παιδιά να τους πω την ιστορία μου. Καλό ξημέρωμα Μυρτούλα».

Το φεγγάρι έχει χαμηλώσει ακόμα περισσότερα στο παράθυρο και φωτίζει τα πορφυρά μαλλιά που καλύπτουν όλο μου το μαξιλάρι. Δάκρυα κυλούν από τα μάτια μου. Όμως τώρα τα αφήνουν να κυλήσουν. Γιατί είναι δύσκολο να είσαι παιδί και να ζεις μέσα στον πόλεμο.

ΠΟΠΚΙΩΣΗ ΜΑΡΙΑ
Β' ΒΡΑΒΕΙΟ

Μύρτις, το παραμύθι του φωτός

Καλησπέρα της αφεντιάς σας,
Ένα παραμύθι θα σας πω κι ακούστε με καλά γιατί ... γιατί
αυτό το παραμύθι είναι λίγο διαφορετικό απ' τ' άλλα παρα-
μύθια!!! Έχει φως!!! Έχει το φως της αγάπης και της ελπίδας.
Είναι το παραμύθι του φωτός και μας μιλά για μια κόρη, την
Μύρτιδα!!! Πάμε λοιπόν ν' ακούσουμε το παραμύθι μας...

*Κόκκινη κλωστή δεμένη
στην ανέμη τυλιγμένη
δωσ' της κλότσο να γυρίσει
παραμύθι ν' αρχινήσει.*

Μια φορά κι έναν καιρό, ζούσε και μεγάλωνε μια κόρη ζηλευ-
τή, εκεί στην αρχαία Αθήνα στα χρυσά χρόνια του Περικλή,
μια νεαρή κοπέλα που την έλεγαν Μύρτις. Ένα μπουκέτο
από λουλούδια και μια ζωή ολάνθιστη θύμιζε τ' όνομά της.
Μια κόρη με μακριά καστανά μαλλιά και γλυκά μελιά μά-
τια, που 'μοιαζε με ηλιαχτίδα!!! Μια χαρισματική λαμπρή
ηλιαχτίδα. Σε μαγνήτιζε η κελαρυστή φωνή της όταν σου
μιλούσε, όταν χαμογελούσε λένε ότι το χαμόγελό της φώ-
τιζε ολάκερη τη γη. Μολονότι έντεκα μόλις ετών, η Μύρτις
είχε μια σοφία απaráμιλλη μ' αυτή του Περικλή στην αρχαία
Αθήνα, που κυβερνούσε τα χρόνια εκείνα και που άφησε
εποχή, την χρυσή εποχή του Περικλέους.

Μ' ένα φόρεμα αέρινο ν' ανεμίζει γύρω απ' τα γυμνά της
πόδια η Μύρτις σεργιάνιζε στους πρόποδες της Ακρόπολης
και στον Ιερό Βράχο. Οι πτυχές απ' το φουστάνι της σε κάθε
κίνησή της αγκάλιαζαν και φιλούσαν τα μάρμαρα και τα
γλυπτά του Παρθενώνα που χτίζονταν εκείνη την εποχή με
περισσή τέχνη κι επιδεξιότητα. Με τα μαλλιά της πλεγμέ-

να σφιχτά σε στεφάνι γύρω απ' το κεφάλι της έπαιζε με τις φίλες της τυφλόμυγα, κουτσό και κρυφτό. Κι άλλες φορές πάλι άκουγαν διψασμένα διάφορες διηγήσεις απ' τους μεγάλους για τον Οδυσσέα, για την Πηνελόπη αλλά και για τα παθήματα της αλεπούς και άλλων ζώων. Η καρδιά των παιδιών ήταν γεμάτη!!! Γεμάτη από αγάπη, όνειρα, ιδανικά και αθωότητα.

«Εμείς τα παιδιά μπορούμε ν' αλλάξουμε τον κόσμο!!!», αναφώνησε μια μέρα η Μύρτις στις φίλες της. «Ναι, μπορούμε να κάνουμε τον κόσμο καλύτερο!!!» Κι ονειρεύτηκαν χρώματα, σχεδίασαν όμορφες πλατείες με λουλούδια και το ουράνιο τόξο, ταξίδεψαν σε απέραντα εύφορα λιβάδια, και ζωγράφισαν με φως ονείρου την ειρήνη πάνω στη γη. Ένας μικρός σπουργίτης δάκρυσε από την αθωότητα που είδε στα μάτια των παιδιών και πέταξε λίγο πιο κει μεθυσμένο από συγκίνηση και προσμονή.

Τα όνειρα των παιδιών λένε πως εκείνο το απόγευμα υψώθηκαν σαν όραμα και έκαναν την εμφάνισή τους στον χλωμό αττικό ουρανό σαγηνεύοντας όλη την πλάση. Οι άνθρωποι που πίστεψαν σ' αυτά, λένε ότι από τότε και εδώ και δυόμιση χιλιάδες χρόνια πάλεψαν και παλεύουν ακόμη για να γίνουν τα όνειρα αυτά πραγματικότητα.

Έρθαν χρόνια βαριά και δύσκολα στην Αρχαία Αθήνα. Οι γειτονιές άδειασαν. Πυρετός απλώθηκε παντού σαν επιδημία, σαν δηλητήριο. Κόσμος πολύς αρρώστησε κι έπεσε στα κρεβάτια. Απόγνωση και φόβος καθρεφτίστηκε στα μάτια των κατοίκων.

Αρρώστησε και η κόρη βαριά. Την τύλιξε τυφοειδής πυρετός και την παγίδευσε στα δίχτυα του. Έλιωνε το κορμάκι της μέρα με τη μέρα και το πρόσωπό της λούστηκε με φως χλωμής σελήνης. Η κόρη σώπασε για πάντα μια μελαγχολική λευκή νύχτα και παρέμειναν όλοι βουβοί.

Οι φλογέρες ήχησαν λυπητερά κι όσοι την είδαν, βυθίστηκαν στην θλίψη, καθώς ο Ζέφυρος την οδηγούσε ψηλά με τις πλεξίδες και το φουστάνι της να ανεμίζουν και να σκίζουν τους αιθέρες. Τα βαριά σύννεφα παραμέρισαν στον αττικό ουρανό για να περάσει η κόρη. Το μενεξεδί χρώμα της δύσης υποκλίθηκε κι άναψε πόθους στις καρδιές των ανθρώπων,

που ήρθαν απ' όλα τα μέρη να δουν τη Μύρτιδα και να προσευχηθούν.

Είπαν ότι ήρθαν ταξιδιώτες και περιηγητές, είπαν ότι ήρθαν θαλασσοπόροι και προσκυνητές για να τιμήσουν την κόρη με τα μεγάλα ιδανικά και την χρυσή καρδιά.

Η Μύρτις φαινόταν να κοιμάται ήσυχα. Ονειρευόταν!!! Ναι ονειρευόταν έναν κόσμο καλύτερο!!! Οι αρετές της φώτιζαν σαν ηλιαχτίδες την ανθρωπότητα.

Η Μύρτις κοίταζε πρόσωπο με πρόσωπο το μέλλον από ψηλά και χαμογελούσε. Αγνάντευε όμορφες γαλάζιες θάλασσες, καταπράσινα λιβάδια με παπαρούνες και πατρίδες δίχως σύνορα, αγνάντευε ανθρώπους δίχως χρώματα κι εγωισμούς, έβλεπε την ειρήνη να πλησιάζει και να σκορπά σαν Υακίνθη τ' ακριβό άρωμά της στη γη, να λαμπρύνει τη ρότα και ν' ανοίγει δρόμους ανάμεσα στους λαούς του κόσμου, να στρώνει τραπέζια με κανάτια κρασί κι ανθισμένα γιασεμιά. Η Μύρτις χαμογελούσε στο μέλλον σιγομουρμουρίζοντας κάποιο τραγούδι. Φόραγε το λευκό της φουστάνι κι ένα μαγικό στεφάνι στα μαλλιά. Στη φούχτα της κρατούσε κόκκινες παπαρούνες κι όνειρα.

Η σκέψη της Μύρτιδας πέταξε στην αρχαία Αθήνα στα χρόνια του Περικλή και ήρθε πρόσωπο με πρόσωπο με το παρελθόν. Ο πόλεμος εκεί μαινόταν για τα καλά. Το αττικό φως της φάνηκε χλωμό και θλιβερό. Έστρεψε τη σκέψη της αλλού. Στα γραφικά στενά της αρχαίας Αθήνας, στους πρόποδες της Ακρόπολης και στον Ιερό Βράχο, στην τυφλόμυγα και στο κρυφτό που έπαιζε με τις φίλες της και χαμογέλασε πλατιά.

Σήμερα η Μύρτις έρχεται πρόσωπο με πρόσωπο με το παρόν και ξαναζωντανεύει. Δυόμιση χιλιάδες χρόνια μετά. Η φήμη της αγνής ψυχής της απλώνεται και μας αφήνει μια όμορφη ανάμνηση και μια υπόσχεση. Το ονειροπόλο και χαρούμενο κορίτσι της κλασικής Αθήνας εισβάλλει στις καρδιές μας σαν όραμα, σαν φωτεινό παράδειγμα ελπίδας κι αισιοδοξίας για ένα καλύτερο μέλλον.

Λένε ότι κάθε αχτίδα που πέφτει στη γη είναι και μια προσευχή της Μύρτιδας για ένα καλύτερο αύριο. Μια αχτίδα και μια προσευχή να μην υπάρχουν άρρωστα παιδάκια στη γη κι

επιδημίες, να μην υπάρχει φτώχεια, να μην καταστρατηγούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι αξίες και η αξιοπρέπεια. Λένε ότι κάθε φορά που οι ηλιαχτίδες πέφτουν στην θάλασσα σαν προσευχή, ένας γλάρος βουτά στα γαλάζια νερά της, τις υψώνει ψηλά στους αιθέρες και τις κάνει τραγούδι με άρπες αγγέλων. Είναι αυτό το τραγούδι που αγαπούσε τόσο πολύ και σιγομουρμούριζε χαμογελώντας η Μύρτις. Λένε ότι όσα χωράνε στην αλήθεια, δεν τα βαστάν τα παραμύθια.
Αλήθεια ψέματα, ψέματα αλήθεια, έτσι είναι τα παραμύθια!!!

ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΙΩΑΝΝΑ
Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ

Η Μύρτις των ονείρων...

Μύρτις ειμί... Είμαι το κορίτσι που έμαθε να κρύβει το χαμόγελο και τα όνειρά του ανάμεσα στις φυλλωσιές, κάπου εκεί στις όχθες του Ηριδανού. Η φωνή μου συντροφεύει το κελάρυσμα του νερού σαν αφηγείται το παραμύθι στις πεταλούδες των ψυχών...

Γνώρισα την αγάπη απ' την πρώτη στιγμή που άνοιξα τα μάτια και καθρεφτίστηκε σ' αυτά το βλέμμα της μάνας που με κρατούσε αγκαλιά. Μικρό και φτωχικό το δωμάτιο που θα φιλοξενούσε το γέλιο και το κλάμα μου, μα μεγάλη η χαρά για τον ερχομό μου στην οικογένεια.

Ο πατέρας μου σκάλιζε την πέτρα, απλός εργάτης εκεί στον Κεραμεικό, όταν έμαθε το χαρμόσυνο γεγονός. Μέσα απ' τα χέρια του αφήνονταν επιγραφές και εικόνες σε επιτύμβιες στήλες να μιλούν για πολίτες επιφανείς, μα και για απλούς ανθρώπους της γειτονιάς. Τη στιγμή που πρωτοαντίκρισε το προσωπάκι μου έσκυψε, με φίλησε κι έφυγε σιωπηλός... Όταν επέστρεψε κρατούσε ένα κομμάτι από λευκό μάρμαρο με τ' όνομά μου χαραγμένο στην επιφάνεια: «Μύρτις»!

«Μύρτις»! Ανακοίνωσε μεγαλόφωνα τ' όνομά μου κι η μάνα, σφραγίζοντας έτσι επίσημα τον ερχομό μου στην οικογένεια. Με τον καιρό με γνώρισαν κι οι υπόλοιποι συγγενείς και με τα πρώτα μου βήματα πήρα και το πρώτο μου δώρο από μια φίλη της μάνας, την Ιόλη. Ήταν μια κούκλα φτιαγμένη από πηλό και ντυμένη με πολύχρωμα κουρέλια. Της έλειπε το στεφάνι απ' το κεφάλι γιατί κάπου είχε παραπέσει, εκεί που τη βρήκε πεταγμένη η Ιόλη... Δεν της έλειπε όμως η ομορφιά και το φωτεινό της χαμόγελο αποσπούσε την προσοχή από τα κουρελιασμένα της ρούχα.

Αυτή η κούκλα θα μου κρατούσε συντροφιά. Από εκείνη τη μέρα θα άκουγε τις σκέψεις μου και θα μοιραζόμουν μαζί της τις χαρές και τις λύπες. Ήταν εκεί, όταν ο πατέρας με πήρε στην αγκαλιά του, για να μ' αποχαιρετήσει εκείνο το θλιβερό πρωινό. Θα έφευγε, για να υπερασπιστεί την πόλη μας, καθώς το μαύρο σύννεφο του πολέμου ολοένα και πλησίαζε απειλητικά... Ήταν εκεί, όταν τα δάκρμά μου μούσκεψαν το κεφάλι της πλέκοντας ένα αλλιώτικο στεφάνι στη θέση αυτού, που είχε χάσει...

Πόλεμος... της ψιθύρισα στ' αυτί, νιώθοντας ένοχη που της μάθαινα μια τόσο άσχημη λέξη... Φτώχεια... της ψιθύρισα ένα άλλο πρωινό. Κι ύστερα της μίλησα για το μεγάλη φτώχεια και πείνα... Η μάνα ξυπνούσε πριν την ανατολή του ήλιου, για να φτάσει στις όχθες του ποταμού να πάρει λίγο νερό για το σπίτι, κάτι που συνήθιζε να κάνει παλιά ο πατέρας. Έκοβε λίγα φρούτα απ' τα δέντρα που συναντούσε στο δρόμο της, να' χουμε κάτι να φάμε...

Και ο πόλεμος δεν έλεγε να τελειώσει... Τα βράδια φοβόμουν το σκοτάδι γιατί δεν είχαμε λάδι να ανάβουμε τα λυχνάρια, Έσφιγγα με το ένα χέρι το χέρι της μάνας για παρηγοριά και με το άλλο το χέρι της κούκλας μου... Η σκέψη μας ήταν στον πατέρα. Δεν είχαμε νέα του... Κανείς στη γειτονιά δεν γνώριζε τι είχαν απογίνει οι άντρες που έφυγαν για τον πόλεμο...

Εκείνο το πρωινό ξύπνησα με το χέρι της μάνας ανάμεσα στο δικό μου, αλλά αυτή τη φορά το ένιωθα να καίει... Ανασηκώθηκα μ* ένα περίεργο σφίξιμο στην καρδιά. Δεν απάντησε στην «καλημέρα» μου και τα βλέφαρά της εξακολουθούσαν να ήταν σφαιριστά. Βουβή, όπως κι η κούκλα μου, αδυνατούσε ν' απαντήσει στην ανησυχία μου... Έτρεξα στην Ιόλη με την κούκλα στο χέρι. Δεν θα ξεχάσω το βλέμμα της, καθώς της έλεγα τι είχε συμβεί... Δεν με άφησε να γυρίσω στο σπίτι. Έπρεπε ν' αφήσουμε τη μάνα μόνη, μου εξήγησε. Αδυνατούσα να καταλάβω την καινούρια λέξη που έπρεπε να ανακοι-

νώσω στην κούκλα μου... Λοιμός...

Οι σφαλιστές θύρες στη γειτονιά μαρτυρούσαν το πέρασμα του λοιμού. Γνώριμα πρόσωπα έσβηναν μέρα με τη μέρα απ' τον πυρετό, χάνονταν τόσο ξαφνικά, τόσο άδικα... Έτσι ξαφνικά χάθηκε κι η μάνα... Έμειναν για πάντα κλειστά τα βλέφαρά της. Μου τ' ανακοίνωσε με δυσκολία η Ιόλη, εξηγώντας μου πως έφυγε για ένα μακρινό ταξίδι, όπου θα έκανε τις βόλτες της σε ολάνθιστα λιβάδια και πως μια μέρα θα τη συναντούσαμε και πάλι... Δεν πρόλαβε να με σταματήσει, καθώς άρπαξα την κούκλα μου απ' το χέρι... Φτάνοντας στο σπίτι μας δοκίμασα ν' ανοίξω την πόρτα, μα δεν τα κατάφερα...

Με βρήκε στο κατώφλι να κλαίω ασταμάτητα κι όταν μου' πιασε το χέρι να φύγουμε κοντοστάθηκε και με κοίταξε μ' εκείνο τ' αλλιώτικο βλέμμα... Δεν έτρεξε μακριά αυτή τη φορά κι ας ένιωθε το χέρι και το μέτωπό μου να καίγονται απ' τον πυρετό... Με πήρε στην αγκαλιά της και συνέχισε το δρόμο προς το σπίτι της. Η κούκλα είχε πέσει απ' τα χέρια μου κι έμεινε εκεί στο κατώφλι μόνη, όπως μόνη είχε μείνει κι η μάνα...

Η Μυρτώ κοιτούσε με θολά τα μάτια απ' το δάκρυ την τελευταία σελίδα της ιστορίας που διάβαζε για την Αθήνα του 430 π. Χ... Ο άνεμος εξακολουθούσε να χτυπά αλύπητα το ρούχινό τους σπιτάκι, εκεί στην πλατεία της προσφυγιάς, όπως την έλεγε η γιαγιά... Εκεί, όπου τους είχε οδηγήσει ο πόλεμος κι ο ξεριζωμός του 1974 μ.Χ... Εκεί, όπου περίμενε τον πατέρα να γυρίσει και να την πάρει στην αγκαλιά του... Σιγά σιγά χαμήλωναν οι φωνές απ' τα γειτονικά αντίσκηνα, καθώς πλησίαζε η ώρα για ύπνο... Ένωθε τα βλέφαρά της να κλείνουν, μα δεν ήθελε να κοιμηθεί, πριν διαβάσει και την τελευταία σελίδα απ' το βιβλίο της:

«Η Μύρτις έκλεισε για πάντα τα μάτια μακριά από τους γονείς, το σπίτι, την αγαπημένη της κούκλα... Χάθηκε τόσο άδικα και ξεχάστηκε μέσα στη δίνη του πολέμου. Ο πατέρας δεν επέστρεψε ποτέ απ' τον πόλεμο, για να ετοιμάσει μια

επιτύμβια στήλη για το κοριτσάκι του και για όσους χάθηκαν τόσο άδικα...

Μύρτις ειμί... Το κορίτσι της ορφάνιας, της προσφυγιάς, της φτώχειας και του πόνου... Ένα κορίτσι έντεκα χρόνων, της Αθήνας του 430 π.Χ.»

Η Μυρτώ έκλεισε εκείνο το βράδυ τα μάτια με την εικόνα της Μύρτιδος να φωτίζει τα όνειρά της... Ήταν εκεί και της χαμογελούσε... Κρατούσε στο χέρι τη μικρή πήλινη κούκλα και της ζητούσε να παίξουν και με τη δική της κούκλα, να μοιραστούν την ιστορία τους... Δυο κορίτσια... Μια ιστορία... Μια φορά κι έναν καιρό...

ΕΠΙΛΟΓΗ

ΚΑΤΣΙΠΗ- ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ
Α' ΕΠΑΙΝΟΣ

«Μύρτις: Το παραμύθι του φωτός»

Την άνοιξη του 421 π.Χ. μαζί με τα χελιδόνια έφθασε στην Αθήνα η είδηση, ότι ο πόλεμος με την Πελοποννησιακή Συμμαχία τελείωνε με την υπογραφή συνθήκης ειρήνης από τον Αθηναίο Νικία και το βασιλιά της Σπάρτης Πλειστοάνακτα. Η συνθήκη εγγυόταν καθεστώς ειρήνης και αλληλοσεβασμού για πενήντα χρόνια και σε γενικές γραμμές καθόριζε να επανέλθουν οι αντίπαλοι στα εδάφη που κατείχαν πριν το 431.

Οι περισσότεροι Αθηναίοι, ελεύθεροι πολίτες, μέτοικοι και δούλοι, πανηγύρισαν στο άκουσμα της είδησης, γιατί, αν και καμία μάχη δεν είχε γίνει στα τείχη της πόλης τους, είχαν κουραστεί και εξαντληθεί από την πολύχρονη πολιορκία. Είχαν θρηνήσει νεκρούς, είχαν έρθει αντιμέτωποι με το λοιμό και το λιμό και είχαν πει τα φαρμάκια της ανέχειας. Επιτέλους! Η ειρήνη επέστρεφε και οι απλές χαρές της καθημερινότητας αποκτούσαν άλλη αξία.

Την επιστροφή της ζωής στους κανονικούς της ρυθμούς τη λαχταρούσαν περισσότερο οι κάτοικοι των διάσπαρτων δήμων της Αθήνας, που, εξαιτίας των εχθρικών επιδρομών και της κατ' επανάληψη καταστροφής των καλλιεργιών και της λεηλασίας της περιουσίας τους, είχαν αναγκαστεί να γίνουν πρόσφυγες στον τόπο τους και να εγκλεισθούν ανάμεσα στα Μακρά τείχη. Έτσι, μετά την υπογραφή της της «Νικίειου ειρήνης» τίποτα δεν τους κρατούσε στο κλεινόν άστυ. Στα στήθη τους φτεροκοπούσε ο πόθος, να διαβούν χωρίς φόβο τις πύλες που οδηγούσαν στο δήμο τους και η αγωνία, σε

ποια κατάσταση θα εύρισκαν αυτά που άφησαν πίσω. Κοντά στην αρχή των των Μακρών τειχών βρισκόταν η μικρή παράγκα που έμενε η Τιμόκλεια, η μαμμή και γιάτρισσα, χήρα του Λύσιππου από την Αιαντίδα φυλή, κατοίκου του δήμου της Οινόης. Η ιστορία της δε διέφερε πολύ από τις ιστορίες που έκρυβαν κι άλλα φτωχά καταλύματα. Πάντως, οι τρύπες του φθαρμένου χοντρού υφαντού που χρησίμευε για πόρτα ήταν λιγότερες από τις πληγές που είχαν φέρει στη ζωή της ο πόλεμος και η πολιορκία.

Δέκα χρόνια πριν, είχε φτάσει φοβισμένη στην Αθήνα μαζί με το πλήθος των κατοίκων της υπαίθρου. Τότε, όμως, η ψυχή της ήταν γεμάτη από τις γλύκες της ζωής. Στεκόταν πλάι στον άντρα της, κρατούσε από το χέρι την κορούλα της την εννιάχρονη Μύρτιδα και καμάρωνε τον γιο της τον Αγάθωνα, όμορφο παλικαράκι δεκαπέντε χρονών. «Προσωρινά» τους είχαν πει «θα μείνετε εδώ, μέχρι να περάσει ο κίνδυνος. Η υπεροχή της Αθήνας και η ισχύς της στη θάλασσα γρήγορα θα αναγκάσουν τους εχθρούς ταπεινωμένοι να οπισθοχωρήσουν». Πλανήθηκαν οικτρά όσοι πίστεψαν εκείνα τα λόγια!

Η πολιτική του Περικλή δεν έφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Τα στρατεύματα του Αρχίδαμου δε σταμάτησαν τις λεηλασίες στην αττική ύπαιθρο και ο πόλεμος συνεχιζόταν σκληρός και αμφίρροπος, με τις νίκες και τις ήττες μοιρασμένες. Στις ακτές της Πελοποννήσου πολεμούσαν οι Αθηναίοι, όπου είχε οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα η Αθήνα έφερναν τον πόλεμο οι Σπαρτιάτες. Και οι φήμες οργίαζαν και οι πανηγυρικοί λόγοι των φιλοπόλεμων δημαγωγών για την αναγκαιότητα του πολέμου για τη δόξα και το μεγαλείο της Αθήνας εναλλάσσονταν με την κριτική και την αγανάκτηση για το αδιέξοδο και τις βαριές συνέπειες στη ζωή των κατοίκων της. Ιδιαίτερα αγανακτούσαν και διαμαρτύρονταν οι πρόσφυγες χωρικοί από τους δήμους της Αθήνας που αισθάνονταν φυλακισμένοι χωρίς δεσμά στον τόπο τους και η ζωή τους πελαγοδρομούσε ανάμεσα στην ανέχεια και στην προσμονή, να ακούσουν ότι έγινε ειρήνη και ότι ήταν

ελεύθεροι, να πάρουν το δρόμο του γυρισμού. Είχαν όλα τα δίκια με το μέρος τους! Οι προμήθειες που είχαν φέρει μαζί τους τελείωσαν και η μέριμνα της πολιτείας ποτέ δεν ήταν αρκετή. Τα πιο απλά και τα στοιχειώδη για την επιβίωσή τους αγαθά έγιναν δυσεύρετα και απρόσιτα για το ισχνό τους βάλαντιο. Στριμωγμένοι στα τείχη καίγονταν στο λιοπύρι του καλοκαιριού και πάγωναν με την κρύα πνοή του χειμώνα. Η πολιορκία ροκάνιζε το χρόνο μαζί με τη ζωή τους.

Λίγους μήνες άντεξε αυτή την κατάσταση ο άντρας της Τιμόκλειας. Μαράζωσε που δε σεργιανούσε στο περιβόλι του και που δεν μπορούσε να προσφέρει τα απαραίτητα στην οικογένεια του. Αρρώστησε βαριά κι εκείνη που έτρεχε όπου την καλούσαν για να γιατροπορέψει με τα βοτάνια της, δεν μπόρεσε να τον κρατήσει στη ζωή. Τον έκλαψε, τον τίμησε με φτωχική αλλά αξιοπρεπή ταφή και υποσχέθηκε στα παιδιά της ότι θα σταθεί δίπλα τους και μάνα και πατέρας. Τότε δεν περνούσε από το μυαλό της, ότι το πενθος για το Λύσιππο ήταν το πρώτο σκαλοπάτι της δυστυχίας που άρχισε να κατεβαίνει. Λίγο καιρό μετά, ο νεαρός Αγάθωνας, διψασμένος για περιπέτεια και δράση κατέβηκε στον Πειραιά, για να βρει πολεμικό πλοίο και να καταταγεί εθελοντής. Δεν τον είδε ποτέ ξανά ούτε κι έμαθε αν πέθανε ή ζούσε και στην ψυχή της μάνας θροιάστηκε η αγωνία για την τύχη του.

Μετά, το δεύτερο χρόνο του πολέμου ήρθε το μεγάλο κακό. Ο λοιμός της Αθήνας! Η κατάρα των Θεών, η ανείπωτη δυστυχία που τη σκορπούσε αθόρυβα και ύπουλα ο μολυσμένος αέρας και δηλητηρίαζε αδιάκριτα ελεύθερους και δούλους, πλούσιους και φτωχούς, άνδρες και γυναίκες, μεγάλους, νέους και παιδιά. Καμιά γλώσσα δεν μπορούσε να περιγράψει τους πόνους της αρρώστιας, τη φρίκη που δημιουργούσαν στο ξαναμμένο από τον πυρετό κορμί οι αιμάσσοι πληγές και το φόβο του και οδυνηρού θανάτου. Η Τιμόκλεια πέρασε τη νόσο στην αρχή της, μόνο με ολιγοήμερο πυρετό. Η Μύρτις, που τη φρόντιζε ακούραστη, με το χαμόγελο και την αγάπη της προσπαθούσε με κάθε τρόπο να

τη βοηθήσει. Έτσι όρισαν οι Θεοί, να μείνει όρθια στη ζωή και να έχει τη δύναμη να σηκώνει το σάκο με τα βοτάνια και τα γιατρικά της, για να γλυκαίνει με την τέχνη της τους φτωχούς ανθρώπους, τους τυραννισμενους από τη φτώχεια και την πείνα. Οι ευκατάστατοι δεν είχαν την ανάγκη της, γιατί αυτοί μπορούσαν να καλέσουν και να πληρώσουν κάποιον από τους ονομαστούς γιατρούς. Όμως, κανενός γιατρού η τέχνη και οι οδηγίες για καπνούς από θειάφι και φωτιές δεν μπόρεσαν να ανακόψουν την ορμή του λοιμού, που ολοένα εξαπλωνόταν. Ούτε ο πανίσχυρος Περικλής γλίτωσε, ούτε και οι γιοι του.

Μια φτωχή κοπέλα ήταν η Φοίβη, μέτοικος από τη Μίλητο, που ζούσε μαζί με τους γονείς της στην Αθήνα. Ο πατέρας της δούλευε σαν αγγειογράφος σε κάποιο από τα μεγάλα εργαστήρια κεραμικής κι εκείνη ήταν αυλήτρια, που χάριζε με τη μουσική της ευχαρίστηση στα δείπνα και στα συμπόσια των Αθηναίων. Έρθε κλαίγοντας στην καλύβα της Τιμόκλειας και την παρακάλεσε, να γιατροπορέψει τον πατέρα και τη μάνα της που είχαν άρρωστήσει. Η Τιμόκλεια πήρε το σάκο της και χωρίς χρονοτριβή την ακολούθησε. Μια μέρα και μια νύχτα έμεινε κοντά στους άρρωστους η γιάτρισσα. Έβρασε βοτάνια να πέσει ο πυρετός, έπλυνε με ξίδι και κρασί τις πληγές, έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι της για να τους βοηθήσει. Δεν τα κατάφερε! Η μια ψυχή ακολούθησε την άλλη και μαζί πήραν τον κατήφορο για τα Ηλύσια Πεδία, όπως και τα περισσότερα από τα θύματα της αρρώστειας.

Η Φοίβη έμεινε πεντάρφανη και ξένη στην πόλη που θρηνούσε. Τότε, η Τιμόκλεια την αγκάλιασε με την φροντίδα της και της συμπαραστάθηκε, καλύτερα από φίλη και συγγενής. Έτσι δέθηκαν με αμοιβαία αγάπη και συμπάθεια οι ζωές τους και συχνά –πυκνά μοιράζονταν το λιγοστό φαγητό και τις ανησυχίες τους. Η Μύρτις βρήκε στο πρόσωπο της Φοίβης μια αδερφή και τη χαρά να μαθαίνει να παίζει τον αυλό. Για λίγο μόνο διάστημα, γιατί η αρρώστια παραμόνευε.

Η χαρά έμεινε στη μέση, τα μαθήματα δεν ολοκληρώθηκαν, το εντεκάχρονο κορίτσι δεν είχε τη δύναμη να κρατήσει τον

αυλό. Ο πυρετός μάρανε το προσωπάκι της και μια αυγή έσβησαν τα μάτια που φώτιζαν τη ζωή Τιμόκλειας. Βροχή τα δάκρυα, πέτρα βαριά στης μάνας την καρδιά ο πόνος. Και ήταν μεγάλος ο καημός, που δεν πρόλαβε να την νεκροστολίσει, να βάλει ολόγυρα στο κορμάκι της πράσινα κλαδιά και δροσερά λουλούδια και ήταν άδικο που ήρθαν και την πήραν με τη βία και τη έριξαν με άλλους πολλούς στον κοινό μεγάλο τάφο, χωρίς μια χούφτα χώμα, χωρίς την παραμικρή τιμή. Το κακό είχε περισσέψει! Ο φόβος για την εξάπλωσή της αρρώστιας είχε παραμερίσει τα νεκρικά έθιμα, το σεβασμό και τις υποχρεώσεις των ζωντανών. Η ιδέα, ότι όλοι θα πεθάνουν είχε κλωνίσει τις πατροπαράδοτες αξίες, είχε αλλοιώσει τις συνειδήσεις και είχε χαλαρώσει τους ηθικούς φραγμούς. Η Αθήνα μπορεί να κέρδιζε τις μάχες με τη Σπάρτη, αλλά είχε χάσει τον πόλεμο με το λοιμό. Μετά τον τέταρτο χρόνο του πολέμου το κακό υποχώρησε και οι θάνατοι αραιώσαν.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η Τιμόκλεια και η Φοίβη έδεσαν ήρθαν ακόμη πιο κοντά. Η αγάπη της κόρης και η στοργή της μάνας καθρεπτιζονταν στις ζωές τους και γαλήνευαν τις καρδιές των χαροκαμένων γυναικών. Πώς μπορούσαν να χωρίσουν;

Γι' αυτό η Τιμόκλεια αποφάσισε, να μην ακολουθήσει τους γείτονες και τους συμπατριώτες της στο δρόμο του γυρισμού.. Θα ζούσε με τη Φοίβη στην Αθήνα και θα κέρδιζαν το ψωμί τους με τη τέχνη τους. Η μια θα έφερνε νέους ανθρωπους στη ζωή, η άλλη θα συνόδευε με τον αυλό τις όμορφες μέρες της ειρήνης. Η μνήμη των αγαπημένων νεκρών θα έμενε ζωντανή στις διηγήσεις και στην αγάπη τους και θα ήταν το καλύτερο μνημόσυνο για τις ψυχές τους.

ΡΟΥΣΣΟΥ ΜΑΡΙΑ
Β' ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μύρτις; μια ιστορία απ' όνειρο

Η ιστορία της Μύρτιδας τελείωσε μες στον πόλεμο. Μα άρχισε με το άρωμα της ανθισμένης μυγδαλιάς. Από μωρό στην κούνια της μόλις, κάθε που γλυκοχάραζε, το αισθανόταν να τρυπώνει απ' το παραθύρι της καβάλα στο αεράκι και να τρίβεται στη μύτη της σαν χνουδωτό γατί. Έτσι την καλωσόρισε η ζωή, κι έτσι, κάθε που άνθιζαν οι μυγδαλιές, ένιωθε να ξαναγεννιέται. Και το άρωμα αυτό τη συνόδευε μέχρι που έκλεισε τα 10.

«Και τότε ήρθε ο πόλεμος και το 'χασα κι αυτό» μου είπε μια μέρα με παράπονο. Κι εγώ για να την παρηγορήσω, θρόισα ελαφρά το φύλλωμά μου και τις χείδεψα το κεφαλάκι. Κι ας είμαι απλά ένας γερο-πλάτανος και μόνο, ξέρω μαθές βαθύτερα ν' αγαπώ από πολλούς ανθρώπους. Κι αυτό το κορίτσι το 'χα μες στην καρδιά μου. Ήταν γενναίο και σοφό παρά τα λίγα χρόνια που είχε στην πλάτη του, μα κι ονειροπόλο πολύ. «Αν δεν είχαμε αφήσει σπίτια και κτήματα, κατά πως μας παράγγειλε ο Περικλής, θα μας είχε βρει μεγάλο κακό. Δοξασμένος να 'ναι ο άρχοντας της πόλης. Τι κι αν δεν έχουμε κεραμίδι πάνω απ' το κεφάλι μας, έχουμε τους ναούς, τον ουρανό με τ' άστρα, τις ζεστές νύχτες του καλοκαιριού και τους θεούς να μας φυλάνε» συνέχισε να μου λέει.

Στο ξέσπασμα της επίθεσης των Πελοποννησίων οι περισσότεροι πολίτες των περιχώρων με εντολή του Περικλή εγκατέλειψαν τις εστίες τους για να βρουν καταφύγιο μέσα στα τείχη των Αθηνών. Ο στρατηγός είχε μεγάλη εμπιστοσύνη στα τείχη και στη δύναμη της πόλης, γι' αυτό διάλεξε να αντιμετωπίσει αλλιώς τον εχθρό. Έπεισε τους Αθηναίους να

μην δώσουν μάχη σώμα με σώμα, αλλά με το στόλο. Γέμισε λοιπόν 100 πολεμικά καράβια με 4.000 οπλίτες και 300 ιππείς και τα έστειλε να κάνουν επιδρομές στην Πελοπόννησο για να αναγκάσουν τον εχθρό να πάει να υπερασπιστεί τα εδάφη του και να πάψει τον πόλεμο.

Η Μύρτις ήταν ένα από αυτά τα παιδιά που σε μια μέρα μέσα είχε χάσει και σπίτι και γείτονες και φίλους. Όπως χιλιάδες άλλοι είχε έρθει στην Αθήνα με τους γονείς της για να βρει προστασία από την έχθρα των Πελοποννησίων. Όμως η ζωή στην πόλη δεν ήταν εύκολη. Σπίτια να φιλοξενηθούν οι πρόσφυγες δεν υπήρχαν. Όσοι τυχεροί είχαν καταφέρει να τρυπώσουν πρώτοι σε κάτι χαμόσπιτα, ζούσαν κι αυτοί πολύ φτωχικά. Μα και οι Αθηναίοι γίνονταν με τον καιρό όλο και πιο σκληροί με τους αναγκεμένους από φόβο μη χάσουν το βόλεμά τους.

«Μα γιατί μας κάνουν πόλεμο οι Πελοποννήσιοι; Τι τους κάναμε;» με ρώτησε μετά από λίγο.

«Θέλουν την Αθήνα ανίσχυρη. Να της πάρουνε τη δύναμη που μάζεψε με τα χρόνια, γιατί είχε γίνει επικίνδυνη για τις άλλες ελληνικές πόλεις.» της είπα γω.

«Η μαμά λέει ότι θένε να μας πάρουν το στάρι και το κριθάρι, το λάδι και το κρασί, και να μας αφήσουν να πεινάσουμε. Μα γιατί μας εχθρεύονται τόσο; Δεν έχουν τα δικά τους;» συνέχισε.

«Ο φθόνος και η υπεροψία γεννάνε πράξεις που δεν τις χωράει η λογική, παιδί μου. Αλλά την ευθύνη σε έναν πόλεμο την έχουν όλες οι μεριές.»

Στέκω και θωρώ. Χρόνια τώρα στέκω και θωρώ. Κι αν έχουν δει τα μάτια μου χαρές και κακουχίες! Μα το κακό που πλάκωσε την πόλη των Αθηνών δεν το χω ματαδεί. Μαύρη η ώρα κι η στιγμή που οι Πελοποννήσιοι μας κήρυξαν τον πόλεμο. Σαν χείμαρρος καταπαρέσυρε μονομιάς κι έπνιξε τις δόξες των περασμένων χρόνων, κι όλα τα σβήσε απότομα. Πάει κι η ξεγνοιασιά, πάνε και τα γέλια. Πάψανε και τα παιδιά να παίζουνε και ν' αστειεύονται. Μεγάλωσαν απότομα,

σκοτείνιασαν. Το μόνο που σβούριζε σαν πεινασμένη αλογόμυγα πλέον στο μυαλό τους ήταν ο πόλεμος.

Και πάνω στο χρόνο του πολέμου ήρθε κι ο λοιμός. Μαζεμένα όλα τα κακά μαζί, κι ανάμεσά τους κρυμμένο πάντα το χειρότερο. «Θάρθη πόλεμος δωρικός και μαζί του ο λοιμός» έλεγε ένας παλιός χρησμός που πήρε να εκπληρωθεί. Κι έτσι ακάλεστος πέρασε τα τείχη μας και βυζάκωσε σα βδέλλα στις ζωές μας κι έσπειρε κι άλλο φόβο.

Εγώ δεν φοβήθηκα. Ρίζωσα μόνο πιο βαθιά. Όχι για δική μου ανάγκη, αφού απ' αρρώστιες και λοιμούς εγώ δεν καταλαβαίνω, μα για τη Μύρτιδα και τ' άλλα προσφυγόπουλα που το 'χαν συνήθειο να μαζεύονται τ' απομεσήμερο στα ριζά μου, αναγκασμένα για παχύ ίσκιο και ανάπαυση. Μπορεί η κουφάλα μου να χωρά ίσα ίσα ένα μικροκαμωμένο παιδί, μα οι ανασηκωμένες απ' το χώμα ρίζες μου με τα χαμηλά κλαριά μου φτιάχνουνε αραξοβόλια ξέχωρα. Το κάθε παιδί είχε το δικό του. Κι η Μύρτις το αγαπημένο μου, το πιο ψηλό.

Κει πάνω καθόταν εκείνη την ημέρα που χαμε πιάσει να τα συζητάμε, ενώ περίμενε τ' άλλα να φανούν, κι οι πικροδάφνες γλύκαιναν τη μυρωδιά της αρρώστιας. Είχε αρχίσει ο πυρετός να της ταλαιπωρεί το σώμα και ήταν κακοδιάθετη. Μα εγώ δεν θα άφηνα να έχει την τύχη των άλλων που τους βρίσκει η αρρώστια. Θα της έδειχνα το δικό μου δρόμο. «Δύσκολες μέρες για ξεγνοιασιά κι αλαφράδα, δύσκολες κι άχαρες, μα τ' όνειρο πάντα βρίσκει χαραμάδα να τρυπώσει, ακόμα κι αν έχει πέσει βαθύ σκοτάδι. Μα κι αν δεν βρει...», έπιασα να της λέω.

«Κι αν δεν βρει;» επανέλαβε εκείνη με αγωνία.

«Τότε μπορούμε εμείς να τρυπώσουμε στ' όνειρο. Αφού τ' όνειρο είναι για τον καθένα μοναδικό και το κάνει κανείς ό,τι θέλει.»

Κι έμεινε να με κοιτάει έκπληκτη κι απορημένη.

«Μάθε μου πώς να τρυπώνω στ' όνειρο» μου πε τότες αποφασισμένη.

«Α, είναι εύκολο. Να τώρα που θα 'ρθουν τα παιδιά βάλ' τα να κάτσουν ένα γύρο και πες τους ένα όνειρό σου. Μα 'ναι

ζηλευτό, για να το θελήσουν και για δικό τους».

Σε λίγο μαζεύτηκαν όλα τους που ήταν το ίδιο πικραμένα και αγέλαστα. Η αρρώστια τους είχε πάρει ήδη πολλά αγαπημένα πρόσωπα και δεν είχαν όρεξη για παιχνίδι.

Δεν τους μαρτύρησε το σχέδιό μας. Πρώτα τα έβαλε με το ζόρι σχεδόν και παίζανε τυφλόμυγα και στροβίλους¹ και πεντέλιθα² κι αφού βγάλανε το άχτι τους με το τρέξιμο και τα πάνω κάτω, πήρε τότε η Μύρτις ένα κλαρί, χάραξε έναν κύκλο στο χώμα και παρήγγειλε σ' όλα τους να πάρουνε θέση γύρω γύρω. Κι αρχίνησε:

«Έχω ένα όνειρό μου να σας πω. Κι εύχομαι να τ' αγαπήσετε και να το κάνετε δικό σας. Ακούτε τώρα: Καθόμουν λέει στα ριζά του δικού μας γέρο-πλάτανου κι είχα πιάσει κουβέντα μ' έναν σπουργίτη. Τον ρώτησα μια στιγμή να μου πει αν γνώριζε το μυστικό της ζωής κι αυτός χωρίς πολύ σκέψη, μ' απάντησε: «Σαν θες να δεις τον ήλιο, μην στέκεσαι στιγμή, μόνο πέτα.» Κι εγώ τότε, σαν θεός να το διέταξε, έβγαλα κάτι φτερούδια στα πόδια κι υψώθηκα απ' το έδαφος κι άρχισα να πετάω σαν πούπουλο πάνω από την πόλη. Κι ήταν ωραία που τα βλέπα όλα από ψηλά. Κι είδα κι εσάς να κάθεστε εδώ σαν τώρα γύρω από τον κύκλο και σας φώναζα και σας έγνεφα, μα ούτε που με βλέπατε ούτε που με ακούγατε, γιατί η στεναχώρια είχε κάτσει πάνω απ' τα κεφάλια σας σα μαύρο σύγνεφο και δεν σας άφηνε να δείτε και ν' ακούσετε τη χαρά μου που ήταν τόσο κοντά σας.»

«Αχ πόσο θα θελα κι εγώ να πετάξω», είπε τότε ένα από τα παιδιά.

«Κι εγώ» είπε ένα άλλο.

Κι εγώ ... κι εγώ.... κι εγώ...

Είπαν ένα ένα κι όλα τα παιδιά μαζί.

Και τότες σαν πράγματι θεός να το διέταξε, όλα τα παιδιά γίναν σαν τον θεό Ερμή, κι έβγαλαν κάτι μικρά φτερούδια στα πόδια κι υψώθηκαν λίγο από το έδαφος. Και τα πρόσωπά τους γέμισαν χαμόγελα και γέλια ξεχύνονταν από τα στόματά τους. Κι όσο περισσότερο γελούσαν τόσο περισσότερο

δυνάμωναν τα φτερά τους. Κι όσο δυνάμωναν αυτά τόσο πιο ψηλά μπορούσαν να πετάξουν. Κι έτσι έστησαν ολόκληρη γιορτή στον ουρανό κι αγκάλιαζαν τη Μύρτιδα που τους είχε βάλει στο όνειρό της. Κι εγώ τα ζήλεψα για λίγο και τέντωσα τα κλαριά μου και τ' άπλωσα σα φτερά μαθές για να τα φτάσω. Μα το πέταγμα δεν είναι δουλειά για έναν γέρο-πλάτανο σαν κι εμένα κι έτσι έμεινα πίσω να κοιτώ τη Μύρτιδα και τ' άλλα παιδιά που κάναν τώρα κύκλους γύρω μου ίδια πουλιά. «Στ' όνειρο, μείνε στ' όνειρο κι εγώ θα προσέχω να βρίσκεις πάντα το δρόμο σου», της φώναξα καθώς ξεμάκραινε ευτυχισμένη παρέα με τ' άλλα γράφοντας κύκλους στον αττικό ουρανό.

1. Το αρχαιοελληνικό όνομα της σβούρας.
2. Το αρχαιοελληνικό όνομα του παιχνιδιού πεντόβολα.

ΠΑΣΣΑΛΗ ΦΙΛΙΤΣΑ
Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ

Τα τρία περιστέρια

Μια φορά κι ένα καιρό, πεντακόσια και περισσότερα χρόνια πριν ο Χριστός γεννηθεί, στην πιο τρανή πόλη του κόσμου, την Αθήνα, ζούσε ένα κοριτσάκι. Θάλεια το όνομά της. Ήταν η μοναχοκόρη του Ηλιοδώρου και της Ιόλης. Ο πατέρας της ήταν τεχνίτης και δούλευε μαζί με άλλους Αθηναίους στα μεγάλα έργα της εποχής. Ο Περικλής, ο άρχοντας της Αθήνας, φρόντιζε, τα χρόνια εκείνα, να γίνονται θαυμαστά κτίρια και σπουδαίοι ναοί, ώστε η πόλη να είναι όλο και πιο όμορφη. Η μητέρα της Θάλειας, εκτός από τις δουλειές του σπιτιού, βοηθούσε τον γιαντρό, τον ξακουστό Ιπποκράτη. Η Ιόλη είχε απαλά χέρια, σχεδόν μαγικά. Με ένα άγγιγμα της οι άρρωστοι ένιωθαν καλύτερα και με τη φροντίδα του Ιπποκράτη και πάλι ήταν όλοι γεροί και δυνατοί. Έτσι, περνούσαν όμορφα οι μέρες της Θάλειας, στην Αθήνα. Με τους γονείς της που την λάτρευαν και με την αγαπημένη της γιαγιά, τη Δωροθέα. Με τις πολυάριθμες φίλες της και με τον καλό της φίλο, τον Κλέωνα, που τον είχε σαν αδερφό. Τα παιδιά της Αθήνας, έπαιζαν πολλές ώρες κάτω από τη σκιά της Ακρόπολης. Διδάσκονταν γραφή και ανάγνωση. Έκαναν γυμναστική για να έχουν ένα γερό και αρμονικό σώμα. Μάθαιναν και μουσική για να ευχαριστήσουν τη ψυχή τους.

Όμως ο Άρης, ο Θεός του πολέμου, ζήλεψε την τόση ευτυχία και θέλησε να φέρει στην πόλη ταραχή και δυστυχία. Πήγε λοιπόν στο ναό της Ακρόπολης κι έδωξε από εκεί την Αθηνά, την θεά της σοφίας και προστάτιδα της πόλης. Την εξόρισε στο μακρινό, αφιλόξενο νησί των Μαύρων Βράχων. Άρχισε μετά να εκτοξεύει παντού σίδερο, φωτιά και πέτρες. Οργισμένα δόρατα και φθονερά σπαθιά. Τριάντα βέλη γέματα μίσος έφθασαν μέχρι τη Σπάρτη. Τότε λοιπόν οι Σπαρτιάτες θύμωσαν πολύ και ξεκίνησαν με σκοπό να πάρουν την Αθήνα. Κι έτσι άρχισε ένας φοβερός πόλεμος. Ο Πελοπον-

νησιακός πόλεμος. Οι άντρες πολεμούσαν ολημερίς , ενώ τα παιδιά ,οι γέροντες και οι γυναίκες, κρύφτηκαν στα σπίτια τους, με τη ψυχή τους να τρέμει από φόβο.

Πόσο άλλαξε η ζωή στην πατρίδα των ποιητών, των σοφών και των ηρώων ! Εκεί που απλώνονταν τραπέζια με φαγητά και γλυκόπιστα κρασιά ,τώρα έβλεπες λιγοστά ,φτωχικά τρόφιμα . Ότι είχε απομείνει στα κελάρια λιγότευε κάθε μέρα και οι άνθρωποι υπέφεραν απο την πείνα. Εκεί που ακουγόταν η γλυκόλαλη λύρα του Απόλλωνα ,τώρα άκουγες κλάματα και θρήνους ,για εκείνους που χάνονταν στο πόλεμο. Τα σχολεία και τα γυμναστήρια είχαν γίνει τόπος για τη φροντίδα των τραυματισμένων πολεμιστών. Αχ! Η Θάλεια ! πόσο ευτυχισμένη ήταν προτού έρθει ο πόλεμος . Έπαιζε τα ήρεμα απογεύματα με τ' άλλα παιδιά ,κρυφτό, κυνηγητό και στεφάνι. Κοντά στον πατέρα της και τη μητέρα της διδάχτηκε τις ιστορίες του Ησίοδου και δίπλα στη καλή γιαγιά της ,είχε ακούσει όλους του μύθους του Αισώπου. Τώρα πάνε, τελείωσαν αυτά. Το κοριτσάκι δεν έβγαινε πια απο το σπίτι. Οι γονείς της έλεγαν οτι πρέπει να κάθεται ήσυχα και να κάνει παρέα στη γιαγιά Δωροθέα. «Είναι πολύ επικίνδυνο να βγαίνεις έξω, κόρη μου ,οι εχθροί δεν αστειεύονται »της έλεγε κάθε πρωί ο πατέρας της ο Ηλιόδωρος πριν βγει για να υπερασπιστεί την πατρίδα του. Και η μαμά Ιόλη πριν φύγει , για να πάει να βοηθήσει το γιατρό Ιπποκράτη ,τη συμβούλευε κι εκείνη « Θάλεια μου, ξέρω οτι σου λείπω. Όμως πρέπει να κάνω το καθήκον μου. Να βοηθήσω τους τραυματισμένους και τους αρρώστους. Τώρα εκτός απο τον πόλεμο μας βρήκε και το κακό του λοιμού . Είναι μια τρομερή αρρώστια που ήρθε , για να κάνει πιο δύσκολα τα πράγματα. Γι αυτό να κάθεται σπίτι, μην αρρωστήσεις κι εσύ. Να ξέρεις οτι σε αγαπώ πολύ και σε σκέπτομαι συνέχεια». Η Θάλεια με δυσκολία κρατούσε τα δάκρυά της κάθε μέρα. Πώς ήρθε ξαφνικά τόσο κακό! Τι ήταν πια αυτός ο πόλεμος ; Κι ο λοιμός ;γιατί ήρθε κι αυτός να αναστατώσει τη ζωή τους ; Ήταν έντεκα χρονών και ήθελε να μάθει χίλια δυο πράγματα, να τρέξει, να παίξει, να γελάσει. Δεν της άρεσε να μένει κλεισμένη μέσα σε τέσσερις τοίχους.

Ένα φθινοπωρινό δειλινό, η Θάλεια αποφάσισε ,να βγει έξω, κρυφά. Ήθελε να πάει μέχρι το σπίτι του φίλου της ,του Κλέωνα. Σήμερα θα παράκουγε τους γονείς της ,γιατί έπρεπε να τον δει δίχως άλλο. Να τώρα που η γιαγιά Δωροθέα αποκοιμήθηκε, ήταν η κατάλληλη ευκαιρία! Η Θάλεια άνοιξε ,όσο μπορούσε πιο αθόρυβα ,την ξύλινη πορτούλα της κουζίνας και άρχισε να τρέχει προσεχτικά, κάτω από την ψιλή βροχούλα. Έφτασε στο σπίτι του Κλέωνα σε δυο λεπτά. Το αγόρι μόλις την είδε καταχάρηκε.

-Θάλεια πόσο χαίρομαι που σε βλέπω! Όμως πώς ήρθες ;δε φοβήθηκες;-Κλέωνα, θέλω να σου πω ένα φοβερό μυστικό. Δεν αντέχω να το κρατάω μόνη μου. Θέλω να μου υποσχεθείς οτι δεν θα το πεις πουθενά. -Σου το υπόσχομαι, Θάλεια.

-Λοιπόν προχθές το απογευματάκι καθόμουν ,με τη γιαγιά Δωροθέα, κάτω απο την γέρικη ελιά στην αυλή μας. Άκουσα μέσα, στον κορμό της κάτι μικρούς ήχους σαν γουργουρητά. Σκέφτηκα οτι θα ήταν κάποιο ζώακι αλλά τι να δω! Πήγα κοντά και έβαλα το κεφάλι μου στην μικρή κουφάλα του δένδρου και τι βλέπω ; Τρία ολόλευκα περιστέρια ,αγκαλιασμένα και κουρνιασμένα εκεί μέσα. -Αλήθεια ;

-Ναι Κλέωνα. Έτρεξα τότε να πάρω δυο σποράκια να τα ταΐσω. Λίγο νεράκι να τα ξεδιψάσω. Όμως η γιαγιά Δωροθέα με κράτησε από το χέρι και μου είπε :«Κόρη μου , αυτά τα τρία πουλιά δεν έχουν ανάγκη από νερό και φαγητό. Ζουν με την Ελπίδα . Κι όταν έρθει ο καιρός θα φύγουν . Και τότε ο πόλεμος και όλα τα κακά που φέρνει, θα σταματήσουν. Θα φτερουγίσουν για λίγο πάνω απο τον Παρθενώνα. Μετά θα φτάσουν στις κορφές, του Υμηττού, της Πεντέλης και της Πάρνηθας. Τότε θα γυρίσει κι η θεά Αθηνά που είναι εξόριστη στο νησί των Μαύρων Βράχων .Και θα χτιστεί η πολιτεία μας ξανά. Γι αυτό κρύψε τα καλά. Όσο μπορείς να τους μιλας, να τους κάνεις συντροφιά. Κι όταν έρθει το πλήρωμα του χρόνου θα γίνουν όλα όπως πριν.»

Ο Κλέων όλη αυτή την ώρα κοιτούσε κατάπληκτος τη φίλη του που ,με χαμηλή,απαλή φωνή και μάτια που έλαμπαν ,του εξιστορούσε τα γεγονότα.

-Θάλεια αυτό είναι υπέροχο. Και να ξέρεις οτι τα τρία περιστέρια που διάλεξαν την αυλή σας ,τη δική σας ελιά , είναι γιατί η γιαγιά Δωροθέα είναι σοφή, βλέπει μακριά κι οτι λέει θα γίνει.

-Ναι Κλέωνα, κι εγώ πιστεύω τα λόγια της. Μου είπε ακόμη οτι έχουν ονόματα αυτά τα πουλιά. Το ένα είναι η Ειρήνη, το άλλο η Ελευθερία και το άλλο η Φιλία. Κι όταν πετάξουν ,είπε η γιαγιά θα ξανάρθουν στο τόπο μας αυτά τα τρία καλά ,η ειρήνη, η ελευθερία και η φιλία.

-Μακάρι. Πόσο το εύχομαι !Σήμερα είμαι χαρούμενος ,Θάλεια.

-Κι εγώ. Γιαυτό ήθελα να μοιραστώ τη χαρά μου με σένα. Φεύγω τώρα. Θα τα ξαναπούμε. Λέγοντας αυτά, το κορίτσι ,άρχισε πάλι να τρέχει άκρη άκρη στον τοίχο, με τη καρδιά της να χτυπά, λίγο από φόβο και λίγο απο χαρά. Η γιαγιά Δωροθέα μόλις είχε ξυπνήσει ,όταν η Θάλεια έφτασε σπίτι. Πήγε κοντά της και τη βοήθησε να πάνε να καθίσουν ,όπως συνήθιζαν αυτή την ώρα , κάτω από τη γρια ελιά , στην άκρη της αυλής . Η Θάλεια αγαπούσε την ελιά γιατί της έδινε τους καρπούς αλλά κι τη σκιά. -Γιαγιάκα πόσο χρονών είναι αυτό το δέντρο ; -Όσο εγώ .Το φύτεψε ο πατέρας μου λίγο πριν γεννηθώ. Δηλαδή βάλε με το νου σου κόρη μου .Η Θάλεια σκεπτόταν τότε οτι, εάν η γιαγιά και η ελιά είχαν την ίδια ηλικία, θα ήταν κοντά 90, ίσως και 100 χρονών. Η γιαγιάκα της τα τελευταία χρόνια δεν έβλεπε καλά. Όμως ,όταν κρατούσε στο χέρι τα φύλλα της ελιάς , έβλεπε πολύ μακριά , χρόνια μετά. Όλοι το έλεγαν :η γιαγιά Δωροθέα ήξερε τι θα γίνει στο μέλλον.

-Γιαγιά πότε θα τελειώσει ο πόλεμος ;Να ξαναβγώ στην εξοχή με τη μαμά να πάμε στα Ανθεστήρια ;να τρέξω κάτω στην ακτή του Πειραιά με τον μπαμπά μου ;πότε θα ξαναπαίζω με τα παιδιά κάτω από την Ακρόπολη ;

-Θα τελειώσει κόρη μου, μα ως τότε θα έχει σπείρει παντού την καταστροφή . Όταν θα δεις τα τρία περιστέρια να πετούν, το ένα προς τον Υμηττό, το άλλο προς την Πεντέλη και το άλλο προς την Πάρνηθα, τότε θα σταματήσει ο πόλεμος. Τότε ο αττικός ουρανός θα γίνει πάλι γαλάζιος .

-Η μαμά μου είπε, να μην κοιτάζω τον θεό του πολέμου ,γιατί

αν το κάνω, θα χαθώ. Γιατί γιαγιά να μην τον κοιτάζω ; κι αν χαθώ ,τι σημαίνει αυτό ,πού θα πάω;

-Ο Άρης ο θεός του πολέμου το πρόσταξε. Όποιος τον κοιτάξει , φεύγει .-Και πού πάει γιαγιάκα ; -Στον ουρανό, στο βασίλειο των αστεριών.

Η Θάλεια κοίταξε τον ουρανό .Ήταν νύχτα και τα αστέρια χιλιάδες πάνω στο στερέωμα. Άραγε όλα αυτά ήταν οι Αθηναίοι, που είχαν φύγει, γιατί τόλμησαν να κοιτάξουν στα μάτια τον Άρη;

-Γιαγιάκα θέλω κι εγώ να κοιτάξω τον θεό του πολέμου στα μάτια. Να του πω ότι αυτό που κάνει δεν είναι σωστό. Οτι η ζωή μας έχει γίνει ανυπόφορη ,χωρίς να φταίμε σε κάτι.

- Κόρη μου, μιλάς σαν μεγάλη . Και βλέπω ότι δεν μπορώ να σου αλλάξω γνώμη. Εδώ στο φύλλο της ελιάς, βλέπω χρόνια μετά, Εσένα. Είσαι ένα αστέρι ,το πιο λαμπρό. Είσαι σε ένα μεγάλο φωτεινό δωμάτιο. Φοράς ένα όμορφο ρούχο ασημοπρασινό, όπως το χρώμα στα φύλλα της ελιάς. Έχεις όμορφα χτενισμένα τα καστανά σου μαλλιά, κορδέλες τα στερεώνουν και τα μάτια σου αχ! τα μάτια σου, τα μεγάλα και ολόφωτα, αγκαλιάζουν όλο το σύμπαν και εσύ χαμογελάς, χαμογελάς. Σε κοιτάζει κόσμος ,πολύς κόσμος ,σε αλλοτινούς καιρούς , στα χρόνια που θα έρθουν . Είσαι η γέφυρα από το παρελθόν στο μέλλον. Και το όνομά σου είναι «Μύρτις».

-Μα τι λες γιαγιά μου. Εμένα με λένε Θάλεια. Το κοριτσάκι έδωσε ένα απαλό φιλί στο μάγουλο της γιαγιάς Δωροθέας και μετά σηκώθηκε και έβαλε το κεφαλάκι της μέσα στον κορμό της ελιάς . Κοίταξε τα περιστέρια και τους χαμογέλασε. Εκείνα γουργούρισαν ευχαριστημένα .Ύστερα κούρνιασαν στην αγκαλιά της που την είχε ανοίξει διάπλατα. Τα τρία περιστέρια και η Θάλεια είχαν γίνει οι καλύτεροι φίλοι. Το κορίτσι ένιωθε μεγάλη υπερηφάνεια και ικανοποίηση που είχαν βρει καταφύγιο στην δική της αυλή , στον κορμό της γριάς ελιάς, τα περιστέρια της ειρήνης, της ελευθερίας και της φιλίας.

Περνούσε λοιπόν ο καιρός μέσα στον πόλεμο κι ο θεός Άρης

γινόταν όλο και πιο άγριος και πιο άπληστος. Ύστερα η μεγάλη αρρώστια, ο λοιμός, εξαφάνιζε κόσμο και κόσμο. Κάποτε χάθηκε κι ο ίδιος ο Περικλής εξ αιτίας της. Κι ο κόσμος έκλαψε πολύ γι αυτό τον άξιο ηγέτη που αγαπούσε την πόλη του την Αθήνα κι όλους τους Αθηναίους. Έτσι έγινε κι αυτός άλλο ένα άστρο

Κάποια μέρα χειμωνιάτικη που έκλαιγε ο ουρανός, η γιαγιά Δωροθέα φώναξε τη Θάλεια κοντά της «Κόρη μου, Μύρτις» της είπε και τη χάιδεψε. Η ανάσα της ήταν αδύνατη, η φωνή της έβγαине με κόπο «Ήρθε η ώρα να φύγω. Τα χρόνια βάρυναν την πλάτη μου και δεν αντέχω πια. Θέλω να προσέχεις τα τρία περιστέρια. Σε βλέπω στους αιώνες, γύρω σου σε στεφανώνει ένα απέραντο φως. Είσαι η Μύρτις. Στους αλλοτινούς καιρούς ύστερα από 2.500 χρόνια, θα σε κοιτάζουν οι άνθρωποι και μέσα στα μάτια σου τα μεγάλα, τα ορθάνοιχτα, θα βλέπουν το παρελθόν και θα οραματίζονται μέλλον. Ένα καλύτερο μέλλον χωρίς πολέμους, χωρίς αρρώστιες.»

Πέρασε καιρός και η Θάλεια τόλμησε να ξαναβγεί, να βρει το φίλο της τον Κλέωνα. Είχε μάθει οτι ήταν άρρωστος κι ανησύχησε. Βάδισε προσεχτικά άκρη άκρη στα τείχη. Χτύπησε την πόρτα. Άνοιξε ο πατέρας του Κλέωνα. «Έφυγε κορίτσι μου ο Κλέων. Για πάντα. Έγινε αστέρι. Δες εκεί ψηλά. Μας κοιτάζει.» Το επόμενο πρωί το κορίτσι πήρε μια βαθειά ανάσα και σήκωσε ψηλά τα κεφάλι. Με περηφάνια. Είχε πάρει κιόλας τη μεγάλη απόφαση! Κοίταξε τον Άρη, το θεό του πόλεμου στα μάτια. Είδε δυο άσχημα μάτια, χωρίς χρώμα, βλοσυρά, απαίσια. Και τότε του είπε δυνατά και θαρρετά, όλα αυτά που είχε σκεφτεί, τόσο καιρό, όλα αυτά που βασάνιζαν τα βράδια της από τότε που ξεκίνησε αυτό το μαρτύριο. «Ε! εσύ! Άρη, με ακούς; φύγε από την Αθήνα μας. Δεν σε θέλουμε! Είσαι ανεπιθύμητος. Και μάθε λοιπόν και τούτο: σαν την Ειρήνη δεν υπάρχει άλλο καλό. Μαζί της όλοι ζουν χαρούμενοι, με αγάπη, με χαρές, με τραγούδια. Όταν όμως υπάρχει πόλεμος, όταν έρχεσαι εσύ, όλα είναι μαύρα και δυστυχισμένα και μαζί έρχονται οι αρρώστιες και η πείνα και η δίψα. Όπως τώρα εδώ στην Αθήνα μας. Η πιο ωραία πόλη γκρεμίστηκε, ο λοιμός σκοτώνει τον κόσμο. Όλοι, αλλά περισσότερο τα παιδιά, ζούμε μέσα σε μια κόλαση. Γιατί ;Για

ποιο λόγο και σκοπό; Για ένα τίποτα; Για ένα ψεύτικο σύννεφο; Τι θέλεις επιτέλους; Τι ζητάς;»

Η Θάλεια με ανοιχτά κι ατρόμητα τα μεγάλα της μάτια και φωνή δυνατή ,δεν φοβόταν τίποτα, δεν την ένοιαζε τίποτα. Τώρα ήταν χαρούμενη κι ανάλαφρη που είχε φωνάξει, με όλη την ψυχή της αυτά τα λόγια, στον απαίσιο και τρομερό Άρη-πόλεμο. Τώρα θα γινόταν κι αυτή ένα φωτεινό αστέρι στον ουρανό. Εξάλλου ,η σοφή γιαγιά Δωροθέα ,της το είπε. Και ότι έλεγε Εκείνη ήταν σωστό. «Αστέρι θα γίνεις. Φως. Και το όνομά σου, μετά από 2.500 χρόνια, θα είναι «Μύρτις. »

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

ΤΟΥΦΕΞΗ ΘΕΟΔΟΣΙΑ
Α' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Κάτω από μια ελιά...

Κάπου εκεί, στο κέντρο του παρελθόντος, φαντάζει στα μάτια όλων, ένα κοριτσόπουλο μόλις έντεκα χρόνων, με καστανοκόκκινα μαλλιά- δεμένα όμορφα- βλέμμα ζεστό κι ανάλαφρο χαμόγελο.

- Με λένε Μύρτις, ακούγεται να συστήνεται
Στα χέρια της κρατεί μια καλαθούνα με βρώμη και πίτουρο, στο μέρος της καρδιάς την αθωότητα της παιδικής της ηλικίας. Κάθε που ανατέλλει, χαράζει το δρόμο της μ' ένα κλαδί ελιάς κι όλο πάει, πάει. Ακολουθεί πάντα το χωματίνο μονοπάτι που τη βγάζει άλλοτε ιδρωμένη κι άλλοτε παγωμένη στο κεραμοποιείο του παππού της. Εκεί, κάτω από μια μαυρομάτα ελιά, συναντιέται με τους κατάλευκους φίλους της, τα περιστέρια, που για χάρη της ανοίγουν βεντάγιες αγκαλιάς. Σκορπάει το γέλιο της το παιδικό και το χώμα γεμίζει με πίτουρο και βρώμη, μ' αέρινες πατημασιές περιστεριών, με δικά της φτερουγίσματα. Κι αρχίζει το κυνηγητό της τροφής, της χαράς, της λύτρωσης. Το κυνηγητό της Μύρτιδος με τα περιστέρια. Μια συνήθεια που γίνεται αγάπη, έγνοια, παιχνίδι της καρδιάς.

- Έλα εγγόνα μου να σε δω, να σε χαρώ, σε πεθύμησε ο παππούς

- Τώρα παππού μου, έρχομαι, δεν βλέπεις που παίζω με τους φίλους μου;

.....και η Μύρτις όλο έρχεται, αλλά μόνο στα λόγια. Αρέσκειται να αδειάζει τη παιδικότητά της σε τούτο το χώμα, που μοσχοβολά καρπούς ελιάς κι αρχαίο κύμα.

Κάπως έτσι κυλάνε τα χρόνια της τα παιδικά, μα το σκοτάδι του πολέμου δεν αργεί να κλέψει τη χαρά ενός παιδιού. Ο πόλεμος αρρωσταίνει τη Μύρτιδα κι έτσι δεν προλαβαίνει να μεγαλώσει. Το χώμα το μοσχοβολιστό, έρχεται η στιγμή που τη σκεπάζει. Μα πριν κλείσει τα βλέφαρά της ακούγεται να

σιγοπαρακαλεί.

- Περιστεράκια μου κάποια μέρα ξυπνήστε με να δω την ΕΙΡΗΝΗ.....

Από τότε πέρασαν αιώνες αιώνων, που το σκοτάδι του πολέμου, άπλων νύχτα- μέρα τ' αγκαθωτά του δίχτυα, πάνω από τη γη. Ο ήλιος έντρομος φυγαδεύτηκε από τις κόρες του- τις ηλιαχτίδες- στα κρησφύγετα τ' ουρανού. Η σελήνη προτίμησε να κοιμηθεί και να ξυπνήσει, όταν όλα θα έχουν γαληνέψει. Τ' αστέρια πάλι πιο θαρραλέα κούρνιασαν στο πλέγμα του, ελπίζοντας πως το λιγοστό φως τους κάτι καλό θα φέρει. Μάταια. Η γη ολοένα και περισσότερο θύμιζε με υπόγεια στοά. Όλοι και όλα παγιδευμένα στα σκοτεινά του πολέμου, στη φρίκη, στη λύσσα του.

Μια κόρη, ανεμόεσσα της γης, του ουρανού, και της καρδιάς, χωρίς χαμόγελο, χωρίς την άνοιξη στα μαλλιά της, βάδιζε φοβισμένα, βιαστικά. Το βλέμμα της σαν μυστικό, κρυβόταν στις σκιές των γυμνωμένων δέντρων. Το λευκό φόρεμα μουντζουρωμένο από την καπνίλα του πολέμου, μπερδεύονταν στα αγριόχορτα που 'χαν απομείνει.

- Είμαι η Ειρήνη, φώναζε και ξαναφώναζε σιωπηλά. Άνθρωποι ανοίξτε τα παραθυρόφυλλά. Θέλω να σας πω... Κανένας δεν άνοιγε, δεν τολμούσε. Μοναχά κρυφά βλέμματα φαίνονταν μέσα από τις χαραμάδες. Ο πόλεμος είχε βαρύνει τις καρδιές όλων.

- Τι θα απογίνω άραγε; Αν χαθώ, θα χαθεί και η αθώτητα από τα ματάκια των παιδιών. Όχι, δεν πρέπει να κάνω πίσω και συνέχισε να περπατεί.

Απογοητευμένη μα όχι απελπισμένη, η Ειρήνη κράταγε ζωντανό το λαβωμένο περιστέρι της, που σαν το λευκό κουβάρι είχε χωθεί στις χούφτες της. Το αίμα του κυλούσε στην πονεμένη γη. Ξάφνου ο ήχος μιας βρυσούλας γλύκανε τη σιωπή:

- Πλιτς, πλατς, πλιτς, πλατς

Η Ειρήνη όσο περισσότερο πλησίαζε στη βρυσούλα, ένιωθε τα πέλματά της να βουλιάζουν σε υγρό χώμα. Παραπάτησε, πέφτοντας πάνω σ' ένα δέντρο. Έγειρε το πρόσωπό στο μοσχοβολιστό κορμό του, και ψιθύρισε χαρωπά

- Μια ελιά.....

Κάθισε στις ρίζες της να ξαποστάσει, Γονάτισε και ακούμπη-

σε το περιστεράκι της πάνω στο υγρό χώμα. Μεμιάς οι ανάσες του άρχισαν να δυναμώνουν. Τα χτυποκάρδια σήκωσαν από το υγρό χώμα μια δυνατή λάμψη και σαν όραμα φάνηκε μπροστά τους, ένα μικρό κορίτσι με καστανοκόκκινα μαλλιά. Η Ειρήνη τραντάχτηκε.

- Ποια είσαι εσύ, με τούτη τη μοναδική λάμψη;
Το μικρό κορίτσι, αγουροξυπνημένο αλλά χαμογελαστό, πλησίασε την Ειρήνη αγγίζοντας το πρόσωπό της με όλη την παλάμη.

- Είμαι η Μύρτις, ένα κοριτσόπουλο έντεκα χρόνων. Αιώνες τώρα σας περίμενα, εσένα και το περιστέρι σου. Μη φοβάστε, θα είμαι πλάι σας.

Έσκυψε πάνω από το περιστέρι, το άγγιξε με την ανάσα της και ψιθύρισε:

- Σ' ευχαριστώ για το ξύπνημα αγαπημένο μου περιστέρι. Ξέρεις, νιώθω τον πόνο σου, πονώ κι εγώ μαζί σου. Θα γίνεις καλά. Θα σε γιατρέψω.

Το περιστέρι ανταποκρίθηκε, σέρνοντας τη λαβωμένη του μεριά. Η Μύρτις με τη λάμψη της αναγέννησης στο κορμάκι της, πήρε ένα κλωνάρι ελιάς κι άρχισε να το μαδάει. Μια αγκαλιά από φύλλα τα έβαλε στο χεράκι της και άρχισε να τα τρίβει με το υγρό χώμα. Τότε ένα υπέροχο άρωμα από καρπό ελιάς και αρχαίο κύμα γλίστρησε στην ατμόσφαιρα. Η Μύρτις πλησίασε το περιστέρι, άνοιξε τις φτερούγες του και κάλυψε τη πληγή της καρδιάς του με αυτό το βάμμα από χώμα υγρό και φύλλα ελιάς. Η Ειρήνη, γονάτισε. Με το θαυμασμό του θεατή, παρατηρούσε όλη την τελετουργία. Ο χρόνος έτρεχε, το αίμα σταμάτησε. Η μικρή σήκωσε το περιστέρι, αφήνοντάς το στις χούφτες της Κυράς του. Μια ανακούφιση γλύκανε τη φωνή του κοριτσιού που άρχισε να σιγοτραγουδά το νανούρισμα του παππού της.

- Κοιμήσου περιστέρι μου, κοιμήσου λευκή μου αγκάλη κι εγώ σου τάζω ουρανούς κι ολόδροσο ακρογιάλι.
Κοιμήσου βαμβακένια μου, κοιμήσου χρυσό μου άτι κι εγώ παρήγγειλα για σε, ολάνθιστο παλάτι.
Το περιστεράκι αφέθηκε στη γλύκα του ύπνου, ενώ η Μύρτις έβαλε νωχελικά το προσωπάκι της μέσα στα στήθη της Ειρήνης. Στην όμορφη αυτή εικόνα της αγκαλιάς, η Ειρήνη

κρατούσε την αθωότητα και το λευκό της οδηγό κι όλο μονολογούσε.....

«Πρέπει να σωθώ, το χρωστάω στα παιδιά που είναι κλειδωμένα στο τρόμο του θεριού, στα παιδιά που έπαψαν να ονειρεύονται θάλασσες, που έπαψαν να παίζουν με ουράνια τόξα, να αγκαλιάζουν αγάπες και μοσχοβολιστά μαξιλάρια. Το χρωστάω στην αθωότητα, στη Μύρτιδα.

Έπειτα, στήριξε το ταλαίπωρο κορμί της στις γεμάτες γδαρσίματα και αγκαθιές πατούσες, κρατώντας απ' το ένα χέρι τη Μύρτιδα, απ' το άλλο το περιστέρι. Τα αθώα βλέμματά τους σκάλωσαν στα πλέγματα του σκοταδιού, σε κάτι που ερχόταν.

Ένας άνεμος από το Νότο, η Όστρια μ' ένα πήλινο δοχείο παραμάσχαλα, φυσολογούσε πέρα – δώθε, στέλνοντας στη γη στάλες βροχής και απαλό αεράκι. Η Μύρτις κοιτώντας την, άρχισε να την καλεί με την παιδιάστικη φωνή της.

- Έι! ανεμοσκορπίστρα, έλα κοντά μας, ξέπλυνε τη μουντζούρα από την καπνίλα του πολέμου, δώσε στην Ειρήνη ομορφιά, λευκότητά. Έχει καιρό τώρα που το μεγάλο θεριό, την έχει μολύνει την έρμη με τοξικά και πόνο.

Η Όστρια συγκινημένη από τα βάσανα της Ειρήνης, μα και περήφανη για το κάλεσμα, πάλεψε να φέρει τη λευκότητα στο λιτό ρούχο της, αλλά και στο πρόσωπό της. Με πείσμα ηρωικό και φουσκωτά μάγουλα, τα κατάφερε. Η Ειρήνη δάκρυσε από χαρά, ενώ το περιστέρι, που μόλις είχε ξυπνήσει, χειροκροτούσε με τις φτερούγες του κι ανέβαινε ολοένα και πιο ψηλά. Η Μύρτις πάλι πανηγύριζε διπλά, μια για την καθάρια όψη της Ειρήνης και μια για το φτερωτό της φίλο, που άνοιγε τις φτερούγες του με δύναμη και αισιοδοξία.

Η Όστρια κίνησε να φύγει, πισωγύρισε όμως αφήνοντας κάτω από την ελιά το πήλινο δοχείο της, που 'χε πάνω ένα σκαλιστό περιστέρι.

- Σας το προσφέρω. Μου το χάρισε ένας κεραμοποιός αιώνες πριν. Είναι δουλεμένο με το χέρι, έχει αξία. Μπορεί να φανεί χρήσιμο. Έχετε γειαα!

Η Όστρια έσφιξε τα φουσκωτά της μάγουλα και χάθηκε μέσα

στα σύννεφα. Το κοριτσόπουλο πλησίασε τη γέριχη πια ελιά. Το περιστέρι την ακολούθησε. Έσκυψε, και απαλά άγγιξε το σκάλισμα του δοχείου. Μια σειρά θύμησες ήρθαν εμπρός της.

- Αυτό είναι δημιούργημα του παππού μου! Θυμάμαι που με είχε πάρει από το χέρι για να σκαλίσουμε μαζί τούτο το περιστέρι. Θυμάμαι και τα λόγια του «για χάρη της Ειρήνης δουλεύουν τα χέρια μας εγγόνα μου»

Το περιστέρι, κάθισε πάνω στο πήλινο δοχείο απλώνοντας τις φτερούγες του. Η Μύρτις κοιτώντας επίμονα ό, τι υπήρχε τριγύρω της και πέρα μακριά, αναφώνησε:

- ΤΟ ΒΡΗΚΑ, ΤΟ ΒΡΗΚΑ

Η Ειρήνη σαστισμένη κοίταζε μια το περιστέρι και μια τη Μύρτιδα,

- Κοίτα Ειρήνη, κοίτα εκείνο το κομμάτι γης με τα αποκαΐδια, κοίτα το μικρό χαμομηλάκι πόσο θλιμμένο είναι. Κοίτα πίσω σου τα ρημαγμένα σπίτια, τις πεταλούδες χωρίς φτερά. Όμως κοίτα κι εδώ κάτω, σκύψε, δεξ το κομμάτι γης που πατάμε. Εδώ, το χώμα είναι ιερό, μοσχοβολά καρπό ελιάς, αρχαίο κύμα. Αυτό το κομμάτι γης, αυτό το χώμα, δεν τόλμησε να το ξαναπατήσει ο πόλεμος. Φοβήθηκε. Ο φόβος του, θα είναι η σωτηρία σου. Ακούστε λοιπόν, θα γεμίσουμε το πήλινο δοχείο με τούτο το χώμα που βαστά φύλλα ελιάς και μ' αυτό περιστεράκι μου θα πασπαλίσεις τη γη απ' άκρη σ' άκρη. Είμαι σίγουρη ότι το θεριό θα ναρκωθεί για πάντα και εσύ Ειρήνη θα ζωντανέψεις και πάλι την αθωότητα.

Το περιστέρι σαν να κατάλαβε τα λόγια της Μύρτιδος. Με τις παχιές φτερούγες του έριχνε χώμα μέσα στο πήλινο ασκί. Ατέλειωτες οι ώρες δουλειάς, ώσπου ήρθε η στιγμή του αποχαιρετισμού και της αναχώρησης. Η Μύρτις έμεινε στα χαμηλά να χαιρετά με ένα κλαδί ελιάς, ενώ η Ειρήνη με το περιστέρι στα ψηλά να κάνουν τούμπες στον αέρα. Πέταγε πλέον πάνω από όλες τις σκεπές η Ειρήνη, τις τσίγκινες, τις φτωχικές, τις πλούσιες, τις χρωματιστές. Έμπαινε στα σπίτια όλων, αφήνοντας στο κατώφλι τους το νανούρισμα της Μύρτιδος, για ύπνους γλυκούς, ειρηνικούς. Ο λευκός της οδηγός, το περιστέρι, τρελαινόταν να πασπαλίζει τη γη με τη μαγική δύναμη που έκρυβε το μεγάλο δοχείο. Το θεριό ναρκώθηκε

για πάντα.

Η σελήνη μύρισε άρωμα Ειρήνης και ξύπνησε πάνω σε χαλί από αστέρια που της λέγανε παραμύθια, μέχρι που ξημέρωσε και βγήκε από την κρυψώνα του ο ήλιος. Καμαρωτός και θαρραλέος φώτιζε το δρόμο όλων. Φώτιζε και τη Μύρτιδα, που έπαιζε ανέμελα κυνηγητό με τα περιστέρια. Μα πριν το κοριτσόπουλο βγει από τη μικρή πόρτα του παραμυθιού μας, με νάζι η φωνούλα του ηχεί: Ουφ! Κουράστηκα, νύσταξα. Δεν ζητώ τον ουρανό με τ' άστρα, αλλά κάποιον να με νανουρίσει για να έχω ύπνο γλυκό, ειρηνικό. ΜΗΠΩΣ ΕΣΥ ΜΠΟΡΕΙΣ;

ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
Β' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Η Μύρτιλα

Έφτασε στο σπίτι της λίγο μετά τη δύση του ήλιου, κατάκοπη. Κάθισε στο ανάκλιδρο να αναπαυθεί και να σκεφτεί για το μέλλον. Δεν ήταν μόνο η κοπιαστική εργασία στα μεσόγεια που την ταλαιπωρούσε, ήταν ο ποδαρόδρομος και οι μακρινές αποστάσεις, που έπρεπε να διανύει κάθε μέρα με τα πόδια. Αφού οι μοίρες έτσι όρισαν, έπρεπε να ακολουθήσει το πεπρωμένο. Να πάρει τη ζωή στα χέρια της και να χαρίσει ευτυχία στον λαμπρό νέο που τη λάτρευε και την ήθελε όσο τίποτα άλλο στον κόσμο.

Ήταν όμορφη γυναίκα η Μύρτιλα και τυχερή καθώς λένε, οι κακές γλώσσες του κόσμου. Αγαπήθηκε με πάθος κι αγάπησε τον Δεινοκράτη, έναν από τους ωραιότερους νέους της Αθήνας. Την περίμενε καθώς έλεγαν μια υπέροχη ζωή με μέλι και χρυσάφι κεντημένη, μα εκείνη δεν πρόλαβε να χαρεί ούτε το μέλι, ούτε το μήνα του μέλιτος.

Ο Δεινοκράτης έφυγε απ' τη συζυγική κλίνη, όπως κι οι περισσότεροι νέοι, να υπερασπιστεί την πατρίδα και τα ιερά της. Δε θα μπορούσε να πει όχι. Ωστόσο τον στεναχωρούσε η απομάκρυνση από την αγαπημένη του, που δεν πρόλαβε να τη χαρεί και να της μεταδώσει όσα φώλιαζαν μες την καρδιά του για κείνη.

Πήρε ένα εργόχειρο και συνέχισε το έργο της. Θαύμασε το κέντημα της, ωστόσο κάτι ήθελε να προσθέσει ακόμα και να ομορφύνει το έξοχο κατά τα άλλα έργο της. Μία Γοργό θα κεντούσε πάνω στο σώμα της Παρθένου. Ένα σύμβολο βασκανίας, που χρησιμοποιούσε συχνά η θεά ν' απομακρύνει τα κακά δαιμόνια και τις ατυχίες. Κι ο πόλεμος ήταν η μεγάλη ατυχία για τη Μύρτιλα. Είχε χάσει τον αγαπημένο της πριν καλά- καλά τον γνωρίσει. Ταυτόχρονα είχε χάσει και την

όμορφη ζωή με τις ανέσεις που της πρόσφερε, ο λαμπρός και καταξιωμένος αυτός νέος. Πήγαινε κάθε μέρα στα μεσόγεια να μαζέψει λουλούδια φρούτα και καλούδια της εποχής, είτε για να τα πουλήσει στην αγορά, είτε να τα προσφέρει στον καλό της που ήξερε πως σύντομα θα γυρίσει γιατί ο πόλεμος γρήγορα θα τελείωνε.

Έπαιρνε τις μαργαρίτες, τις ορχιδέες και τις παιώνιες τις γύριζε ανάποδα κι έκανε αποξηρανση λουλουδιών και στόλιζε κάθε μέρα μ' αυτά το γαμήλιο δώμα. Κάθε μέρα απουσίας ήταν γι' αυτήν, ένα αποξηραμένο λουλούδι για το λατρεμένο της σύζυγο.

Αυτή όμως την εποχή μάζευε σύκα και σταφίδες. Βοηθούσε στις αγροτικές εργασίες κι έπαιρνε ως ανταμοιβή τρόφιμα, να μπορέσει να επιζήσει. Προτιμούσε τα αποξηραμένα φρούτα και τις σταφίδες, γιατί εύκολα τα μετέφερε και τα αποθήκευε στα μεγάλα πήλινα αγγεία που είχε κατασκευάσει ο αγαπημένος της, γι' αυτόν ακριβώς τον σκοπό.

Ας τελείωνε ο πόλεμος κι η Μύρτιλα είχε πολλά να του προσφέρει! Σύκα αμύγδαλα σταφίδες, εξωτικά αρώματα με ροδόνηρο απ' τ' αγιασμένο νερό της Κρήνης των Νυμφών. Θα τον έκανε ευτυχισμένο και θα τον έρανε με τα λουλούδια και τ' αρώματα του τόπου και φυσικά με την αγάπη της που ήταν απεριόριστη.

Εκεί αποκοιμήθηκε γερμένη στον αριστερό της ώμο με το βελονάκι περασμένο στο κέντημα, νηστική ως συνήθως και ξέσκεπη. Μια μεγάλη βροντή από κεραυνό την έκανε να πεταχτεί όρθια και να πει: «κακός οιωμός». Κατάκοπη καθώς ήταν απ' την ημερησία εργασία δεν είχε όρεξη για πολλά. Ωστόσο άρχισε να τακτοποιεί τα του οίκου της, καθώς η δυνατή βροχή κι ο αγέρας δημιούργησαν ένα πρωτοφανές σκηνικό στην πανέμορφη πόλη.

Σφύριζε ο αγέρας στις κορυφές των σπιτιών και πολλές φορές μετακινούσε διάφορα αντικείμενα στα κεραμίδια και στις οροφές. Στην οδό Τριπόδων γκρέμισε φανοστάτες και τρίποδες και κατά τη διάρκεια της νύχτας άκουγες δυνατούς θορύβους από πτώσεις διαφόρων αντικειμένων. Ο δυνατός βοριάς σε ασυνήθιστη καλοκαιρινή περίοδο, σε συνδυασμό

με το αγριοκαίρι και την ένταση της βροχής, προξενούσαν φόβο στους κατοίκους της πόλης που αποτελούνταν κυρίως από γυναίκες, καθώς οι άντρες έλειπαν στο μέτωπο.

Οι πρώτες σταγόνες άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους και στο σπιτικό της. Δεν έδωσε και μεγάλη σημασία. Έβαλε ένα πήλινο μεγάλο αγγείο να μαζεύει το νερό που εισέρρεε στην οικία και το πρωί με το σταμάτημα της βροχής, θα επισκεύαζε τις βλάβες της κεραμοσκεπής. Η βροχή συνεχίστηκε ως τις πρωινές ώρες της επόμενης μέρας. Ατσαλιά στο σπιτικό κι υγρασία. Η Μύρτυλα βιάστηκε να προλάβει την επόμενη θεομηνία.

Με το σταμάτημα της βροχής έτρεξε στην πόλη να βρει εργάτη να επιδιορθώσει τις βλάβες. Κανείς όμως δεν ανέλαβε αυτή την εργασία. Άλλωστε δεν υπήρχαν και πολλοί άντρες, καθώς ο πόλεμος απασχολούσε όλους τους ικανούς για εργασία. Τοποθέτησε τότε έναν τρίποδα πάνω στο ανάκλιτρο κι άρχισε να επιδιορθώνει τα κεραμίδια από μέσα. Δεν τα κατάφερε και τόσο καλά, ωστόσο όμως είχε επισκευάσει τις σημαντικότερες βλάβες, χωρίς όμως να χρησιμοποιήσει ασβεστοκονίαμα και ισχυρή περιόδεση που απαιτείται σε τέτοιες περιπτώσεις. Είχε μάλιστα πέσει δύο φορές απ' τον τρίποδα, αλλά ο τραυματισμός της ήταν μάλλον επιπόλαιος. Θεώρησε πως ήταν κακός οιωνός και προμήνυμα πως κάτι κακό θα της συμβεί.

Σήμερα δε θα πήγαινε για δουλειά. Ο καιρός δεν το επέτρεπε άλλωστε. Θα φρόντιζε για τη συντήρηση της τροφής και θα τελείωνε με το εργόχειρό της. Ωστόσο τα νέα, δεν ήταν καθόλου ευχάριστα από το μέτωπο. Οι Αθηναίοι είχαν περιοριστεί εντός των τειχών και η πολιορκία είχε στενέψει. Δεν έμπαιναν τρόφιμα από τους αγρούς και η πείνα είχε κάνει την εμφάνισή της στα περισσότερα σπίτια. Εκείνη ευτυχώς είχε φροντίσει να αποθηκεύσει μεγάλες ποσότητες ξηράς τροφής και παξιμάδια καμωμένα με κριθάρι και μέλι. Όλα όμως αυτά ήταν για τον αγαπημένο της, εκείνη δεν έπρεπε να τα πειράξει, παρά μονάχα να βρει τρόπο να του τα στείλει στο μέτωπο. Προσφέρθηκε κάποιος ηλικιωμένος γέροντας να τα μεταφέρει στο μέτωπο της Δεκέλειας όπου πολεμούσε ο

αγαπημένος της, όμως δεν ήταν σίγουρη ότι έφτασαν στον προορισμό τους.

Η έξοδος της από τα τείχη της πόλης τώρα είχε γίνει πολύ δύσκολη και δυστυχώς δεν είχε άλλους τρόπους βιοπορισμού. Συνέχισε λοιπόν να πηγαίνει στα μεσόγεια ακόμη και με κίνδυνο της ίδιας της ζωής της. Η τροφή τώρα είχε αποκτήσει τρομακτική αξία, καθώς ήταν σπάνια ακόμη και για τις πιο εύπορες οικογένειες των Αθηνών. Η ίδια υποσιτίζονταν κι είχε θέσει ως σκοπό της ζωής της, την επιστροφή του συζύγου. Τα νέα δεν ήταν καθόλου ευχάριστα για την Αθήνα, αλλά κι οι οιωνοσκοπίες καθώς μάθαινε δεν ήταν ευχάριστες. Εκείνη την βασιάνιζαν άσχημα όνειρα και πολλές φορές γινόταν εφιάλτες το βράδυ. Γι' αυτό ανησύχησε περισσότερο κι όχι για τη βροχή και τη διαρροή της σκεπής. Δεν έκανε λάθος. Οι οιωνοί ήταν ολοφάνεροι. Η πόρτα χτύπησε δυνατά και δύο άντρες φώναζαν τ' όνομά της. Ανοίγει την πόρτα και βλέπει τον σύζυγό της, να τον κουβαλάνε δυο άντρες και το αίμα να τρέχει ποτάμι. Ανησύχησε. Έβγαλε φωνή μεγάλη και με κλάματα αγκάλιασε τον Δεινοκράτη που τόσο της έλειπε. -Εγώ θα σε φροντίζω φώναζε. Να μην ανησυχείς για τίποτα και οι λυγμοί συνεχίστηκαν με μεγαλύτερη ένταση. Φίληψε με παξιμάδια τους στρατιώτες και τους ρώτησε για τον πόλεμο.

-Είναι δύσκολα στο μέτωπο Μύρτιλα, είπε ένας στρατιώτης. Μπορεί ο άντρας σου να 'ναι και τυχερός που έχασε το πόδι του και απαλλάχτηκε απ' αυτό το κολαστήριο του πολέμου. Οι Σπαρτιάτες είναι γεμάτοι πανουργία και μίσος. Τους αντιμετωπίζουμε με τον καλύτερο τρόπο, όμως αυτός ο αποκλεισμός που μας κάνουν τώρα στα τρόφιμα θα μας τσακίσει. Πεινάμε και δυστυχώς πεινάει ο περισσότερος κόσμος στην πόλη μας. Η πείνα θα μας τσακίσει. Μακάρι ν' αντέξουμε. Η Μύρτιλα τότε τους έβαλε μερικές σταφίδες και σύκα για το δρόμο και τους ευχαρίστησε ξανά. Έφερε κρασί από το υπόγειο κι έπλυνε μ' αυτό τον άντρα της, προσπαθώντας να του γιατροπορεύσει τις πληγές. Άλλαξε τους επιδέσμους και τοποθέτησε καινούρια πανιά στο κομμένο του πόδι. Στη συνέχεια τον πέρασε με ροδόνερο κι αρωματικά που 'χε συνάξει σ' ένα μυροδοχείο. Ο άντρας πονούσε, ωστόσο αισθάνθηκε

μεγάλη ανακούφιση, απ' τις περιποιήσεις της αγαπημένης του.

-Σ' ευχαριστώ ψιθύρισε και να ξέρεις ότι θα σ' αγαπώ για πάντα.

Η Μύρτιλα βούρκωσε. Δεκαοχτάχρονο κορίτσι που μόλις γνώρισε τον έρωτα, στα χέρια αυτού του λαμπρού ανθρώπου και τώρα κινδυνεύει να χάσει τα πάντα. Σύζυγο, έρωτα και αξιοπρεπή διαβίωση. Δε βγήκε απ' το σπίτι της κι ασχολήθηκε με τις περιποιήσεις του συζύγου.

Κοίταξε προς το δρόμο. Η κατάσταση ήταν πολύ ανησυχητική. Άνθρωποι και σκουπίδια κείτονταν δεξιά κι αριστερά του δρόμου νηστικοί κι αποκαμωμένοι από μία φοβερή ασθένεια που την έλεγαν λοιμό. Κάτι είχε ακούσει σε συζητήσεις, όμως ποτέ της δεν περίμενε αυτό το θανατικό. Ευτυχώς ο άντρας της ζούσε έστω και με ένα πόδι. Αυτή θα τον συντηρούσε. Θα μάζευε σύκα λουλούδια προϊόντα διάφορα και θα τα πουλούσε. Τον αγαπούσε κι ήταν χαρούμενη που γύρισε έστω και με κομμένο το πόδι του. Εκείνος δεν μιλούσε πολύ, είχε χάσει πολύ αίμα, με κάθε τρόπο της έδειχνε την ευχαρίστηση και την αγάπη του. Εκείνη τον φιλούσε και του έδειχνε με κάθε τρόπο την αφοσίωσή της.

-Ότι και να γίνει εγώ θα είμαι πάντα μαζί σου του είπε.

Ο Δεινοκράτης αισθάνθηκε τυχερός, που γύρισε ζωντανός από τον πόλεμο, και που είχε παντρευτεί αυτή την εξαιρετική σύζυγο. Μακάριζε τον εαυτό του για την τύχη του και χαμογελούσε παρά τους πόνους που τον ταλαιπωρούσαν. Μα τα πράγματα δεν πήγαν καλά για τον Δεινοκράτη. Δυστυχώς ένα άλλο τραύμα του δημιούργησε εσωτερική αιμορραγία και ο νέος χάθηκε. Η Μύρτιλα κατάρρευσε. Περιποιήθηκε το νεκρό. Τον στόλισε με τα πιο ακριβά κτερίσματα και ετοίμασε τα πάντα για την κηδεία. Μαζί της έκλαιγαν και άλλες Αθηναίες, όχι μονάχα για τον άτυχο Δεινοκράτη, αλλά κυρίως για τα δεινά που βρήκαν την πόλη τους. Ο Θάνατος ήταν καθημερινός όχι τόσο για τους στρατιώτες, αλλά κυρίως για τον άμαχο πληθυσμό, που πέθαινε αδύναμος στους δρόμους από την πείνα και τις ασθένειες. Ο πόλεμος έπρεπε με κάθε τρόπο να τελειώσει. Όμως τις αποφάσεις τις παίρνουν οι

πολιτικοί κι ο λαός βέβαια που τώρα έλειπε στο μέτωπο. Αυτά έλεγαν οι γυναίκες και τραβούσαν τα μαλλιά τους για το κακό που τις βρήκε. Οι περισσότερες ήταν νηστικές. Δεν είχαν γευματίσει την τελευταία βδομάδα. Τότε η Μύρτιλα έβγαλε όλα τα αποξηραμένα φρούτα και τα παξιμάδια και άρχιζε να τα μοιράζει στο πεινασμένο πλήθος.

-Εσύ τι κράτησες για τον εαυτό σου; της είπε μία ηλικιωμένη. Πώς θα πορευθείς;

Πήρα αυτό που χρειαζόμαστε είπε η Μύρτιλα

Πήρε μονάχα ένα σύκο το απίθωσε σ' ένα μικρό πιατάκι κι έφυγε για το κελάρι.

Αργά και βασανιστικά δοκίμαζε το σύκο, σαν κάτι να την εμπόδιζε. Τελικά τα κατάφερε.

-Επιτέλους της είπε η Ευτέρπη, τελείωσες με το σύκο

-Επιτέλους ξαναείπε η Μύρτιλα απαλλάχτηκα.

Δεν πρόλαβε να τελειώσει τη φράση της και το δηλητηριασμένο σύκο είχε ήδη ολοκληρώσει το έργο του. Νεκρή κι η Μύρτιλα δίπλα στο κρεβάτι της κλίνης μαζί με τον αγαπημένο της σύζυγο. Αυτούς που χώρισε ο πόλεμος, θα τους ενώνει για πάντα η αγάπη και το μεγαλείο της Ελπίζουμε στο βασίλειο του Άδη να ζήσουν αυτά που δεν μπόρεσαν να ζήσουν στο ανθρώπινο βασίλειο εξ αιτίας του πολέμου.

ΛΑΖΑΡΗΣ ΠΑΝΟΣ
Γ' ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

«Ένα ασυνήθιστο αστέρι»

Είμαι πολύ χαρούμενος! Ύστερα από ατελείωτες μέρες ταξιδιού επιτέλους το διαστημόπλοιο μας προσγειώθηκε σε έναν ακόμα πλανήτη. Άνοιξα την πόρτα, κατέβηκα και ταλαιπωρημένος άρχισα να περπατάω σ'ένα άγνωστο μέρος. Παντού υπήρχε ηρεμία! Ησυχία! Γαλήνη και ούτε ίχνος ζωής! Όλη η ομάδα σκορπίστηκε και άρχισε να εξερευνά. Εκεί που προχωρούσα ξαφνικά ένιωσα στην πλάτη μου ένα απαλό άγγιγμα!

-Γεια σου φίλε μου! Καλώς ήρθες! Ξαφνιασμένος και φοβισμένος γυρίζω πίσω και βλέπω μπροστά μου ένα κορίτσι! Διαφορετικό! Αλλιώτικο! Περίεργο! Ένα κορίτσι... ασυνήθιστο!
-Μη φοβάσαι! Δεν θέλω να σου κάνω κακό! Ποιος είσαι; Πώς σε λένε; Από που έρχεσαι; -Με λένε Σταύρο και έρχομαι από τη γη. Είμαι μέλος μιας αποστολής. Μαζί με τους φίλους μου ψάχνουμε ένα όμορφο μέρος για να φέρουμε όλα τα παιδιά του κόσμου που ταλαιπωρούνται από πολέμους, δεν έχουν να φάνε και υποφέρουν από αρρώστιες.

Ταξιδεύουμε πολλούς μήνες αλλά πουθενά δεν βρήκαμε κάτι να μας αρέσει! Κάτι ξεχωριστό γι'αυτά τα παιδιά. Ένα μέρος που θα μπορούν να ζουν χαρούμενα και ευτυχισμένα! Ένα μέρος που θα γιατρέψει τις ψυχούλες τους! Περάσαμε από τον Ερμή αλλά ήταν τόσο μικρός!! Πήγαμε στην Αφροδίτη αλλά η ζέστη εκεί ήταν ανυπόφορη!!

Προχωρήσαμε στον «Κόκκινο πλανήτη» τον Άρη αλλά κι εκεί ήταν εφιαλτικά! Παντού χόμα! Αμμοθύελλες! Σκόνη! Ερημιά! Ακόμα κι ο Δίας, ο μεγαλύτερος πλανήτης του ηλιακού μας συστήματος ήταν απογοητευτικός! Οι καταιγίδες

δεν σταματούσαν με τίποτα!

Κι έτσι τώρα φτάσαμε εδώ! Μα που βρισκόμαστε; Πες μου σε παρακαλώ! Πώς το λένε αυτό το μέρος; Και εσύ ποια είσαι; Πώς σε λένε; Δεν μοιάζεις με γήινη αλλά ούτε και με εξωγήινη! Είσαι τόσο λαμπερή! Φωτεινή! Σαν διάφανη!

-Με λένε Κρυσταλλία καλέ μου φίλε και κάποτε ήμουν κι εγώ ένα παιδί σαν εσένα. Όμως στη χώρα μου γινόταν πόλεμος και μας βομβαρδίζανε συνεχώς! Δεν ξέρω τι σημαίνει να παίζεις! Να διασκεδάζεις! Να τραγουδάς και να κάνεις σκανδαλιές! Δεν το έμαθα ποτέ! Ένα βράδυ ξύπνησα από τα κλάματα της οικογένειάς μου! Όλοι έτρεχαν να σωθούν! Όπλα! Βόμβες! Καπνοί! Εγώ για άλλη μια φορά κάθισα σε μια γωνιά, έκλεισα τα μάτια μου κι ευχήθηκα να πετάξω καινά φύγω μακριά από όλα αυτά! Να μην δακρύζω άλλο! Να μην φοβάμαι! Να μην πονάω που χάνω τους δικούς μου ανθρώπους! Και αυτή τη φορά ήμουν τυχερή! Το όνειρο μου έγινε πραγματικότητα! Έγινε αστέρι φωτεινό και από εδώ ψηλά προσέχω όλους όσους αγαπώ!

Σταύρο, θέλω να με ακούσεις προσεκτικά! Εσύ και οι φίλοι σου ζείτε στον καλύτερο πλανήτη! Τίποτα δεν συγκρίνεται με τη γη. Ζεστασιά! Ήλιος! Νερό! Δάση! Ποτάμια! Λίμνες! Λουλούδια! Ζώα! Βουνά! Τόση ομορφιά δεν υπάρχει αλλού! Πίστεψε με!

Τρέξτε γρήγορα όλοι σας! Γυρίστε πίσω αμέσως και φωνάξτε ΔΥΝΑΤΑ σε όλους αυτούς τους κακούς ανθρώπους που κοιτάνε μόνο το δικό τους συμφέρον να σταματήσουν τους πολέμους! Να σταματήσουν να βασανίζουν αθώες ψυχές! Φωνάξτε το όσο πιο δυνατά μπορείτε κι εγώ από εδώ θα κάνω ότι μπορώ για να σας βοηθήσω! Ζωγραφίστε παντού ουράνια τόξα καιτραγουδήστε δυνατά για την ΕΙΡΗΝΗ!

-Έχεις δίκιο Κρυσταλλία! Τίποτα δεν συγκρίνεται με τη ΓΗ! Σε ευχαριστώ που με έκανες να το καταλάβω. Γυρίζουμε αμέσως πίσω και σου υπόσχομαι πως θα κάνουμε ότι μπορούμε για να διώξουμε το μίσος, τον πόνο και τη δυστυχία!

Πες μου όμως σε παρακαλώ πριν φύγω κάτι τελευταίο...
Πώς τον λένε τον πλανήτη σου;
-ΕΛΠΙΔΑ Σταύρο μου!! ΕΛΠΙΔΑ!!

**«ΜΥΡΤΙΣ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ
ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ
ΔΗΜΩΦΕΛΕΙΑ 2018»
ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ.**

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ. • ΣΕΛΙ-
ΔΟΠΟΙΗΣΗ – ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ: 5 | ΑΝΔΡΟΝ •
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ &
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΠΕΝΤΑΝΔΡΟΝ • ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΤΟΝ
ΜΑΙΟΥ ΤΟΥ 2019 • ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΔΩΡΕΑΝ

Αριθμός έκδοσης
11

ISBN: 978-618-5323-34-9